



یازدهم علوم انسانی

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

ردیف	مواد آزمون	تعداد سؤال	محتوای آزمون	زمان پیشنهادی
۱	ریاضی و آمار	۱۵	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی ریاضی و آمار دهم	۲۵ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۲۰	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی علوم و فنون ادبی دهم	۲۰ دقیقه
۳	عربی	۱۵	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی عربی دهم	۱۵ دقیقه
۴	تاریخ	۱۰	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی تاریخ دهم	۸ دقیقه
۵	جغرافیا	۱۰	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی جغرافیا دهم	۸ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی	۱۰	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی جامعه‌شناسی دهم	۹ دقیقه
تعداد کل سؤال‌ها		۸۰	مدت زمان پاسخ‌گویی	۸۵ دقیقه

به ازای هر سه پاسخ غلط، نمره‌ی یک پاسخ درست کسر می‌گردد.

آزمون
نمره منفی
دارد



پاسخ‌نمای تشریحی

و سایر امکانات

فعال سازی پاسخ‌نما ساعت ۱۷

ریاضی و آمار

- ۱- به ازای چه مقدار m معادله $x + 2 = mx + 1$ فاقد جواب است؟
 (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) -۱
- ۲- به ازای چه مقداری از m ، $x = -3$ یکی از جواب‌های معادله زیر است؟
 $(m + 2)x^2 + (2m + 9)x - 4m = 1$
 (۱) ۱۰ (۲) -۱۰ (۳) ۱۱ (۴) -۱۱
- ۳- اگر $x = \frac{1}{3}$ یکی از ریشه‌های معادله $m^2x^2 - mx - 2 = 0$ باشد، مقدار مثبت m کدام است؟
 (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۶ (۴) ۱
- ۴- در یک شرکت تولیدی، معادله درآمد از رابطه $R(x) = 300x - 105$ و معادله هزینه از رابطه $C(x) = 250x + 45$ به دست می‌آید. با فروش چندمین کالا، سوددهی در این شرکت آغاز می‌شود؟
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۵- در معادله $1 = \frac{10}{x-3} - \frac{5(x-1)}{x-3}$ ، کدام گزینه درست است؟
 (۱) دارای یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی است.
 (۲) فقط یک ریشه منفی دارد.
 (۳) فقط یک ریشه مثبت دارد.
 (۴) فاقد ریشه است.
- ۶- در یک مزرعه، ۲ کارگر مشغول کار هستند. اگر با هم کار کنند آن کار در ۱۸ روز انجام می‌شود ولی اگر به تنهایی کار کنند نفر اول آن کار را ۱۵ روز زودتر از نفر دوم انجام می‌دهد. نفر دوم کار را به تنهایی در چند روز انجام می‌دهد؟
 (۱) ۴۵ (۲) ۴۰ (۳) ۳۰ (۴) ۳۵
- ۷- اگر تابع $f(x) = \frac{2x-1}{3x}$ را داشته باشیم و بدانیم $A = \{2, 3, a\}$ و $B = \{c, b, \frac{7}{11}\}$ ، آنگاه حاصل $a + c + b$ کدام گزینه است؟
 (۱) $\frac{19}{18}$ (۲) $\frac{91}{18}$ (۳) $\frac{44}{36}$ (۴) ۹
- ۸- در تابع خطی زیر حاصل $2a + b$ چقدر است؟

x	۴	a	$-\frac{2}{3}$
$f(x) = 3x - 2$	۱۰	۱۳	b

 (۱) ۱۴ (۲) ۵ (۳) -۴ (۴) ۶
- ۹- کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) به کسی که کار آمارگیری را انجام می‌دهد، آمارگیر می‌گویند.
 (۲) گردآوری داده‌ها به یکی از روش‌های ممکن جمع‌آوری اطلاعات را آمارگیری می‌گویند.
 (۳) اگر در یک بررسی تمام اعضای جامعه را مورد مطالعه قرار دهیم، به آن نمونه‌گیری می‌گویند.
 (۴) یک نمونه آماری باید متناسب با جامعه‌ای باشد که مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- ۱۰- تعداد «بازدیدکنندگان موزه در ساعت ۳ عصر دیروز» چه متغیری است؟
 (۱) کیفی اسمی (۲) کمی نسبتی (۳) کمی فاصله‌ای (۴) کیفی ترتیبی



داده	۳	۷	۱۱	۱۵
فراوانی	۷	۱۲	۴	۲

۱۱- در نمودار زیر، میانه و میانگین به ترتیب از راست به چپ

برابر با کدام گزینه است؟

۷ و ۷ (۲)

۱۵ و ۷ (۱)

۷/۱۶ و ۷ (۴)

۷ و ۱۲ (۳)

۱۲- اگر نمودار جعبه‌ای داده‌های: ۳، ۳، ۴، ۶، ۶، ۷، ۷، ۹، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۲۰، ۲۱ را رسم کنیم، واریانس داده‌های داخل جعبه به صورت

تقریبی کدام است؟

۱۲ (۴)

۱۰ (۳)

۱۱ (۲)

۹ (۱)



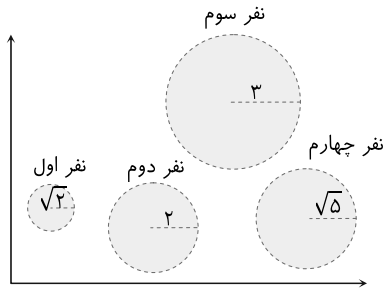
۱۳- در نمودار جعبه‌ای زیر، حاصل $max - 2Q_2 + IQR$ کدام گزینه است؟

۳۵ (۲)

۵۵ (۱)

۳۰ (۴)

۴۵ (۳)



۱۴- در نمودار حبابی زیر، متغیر سوم وزن ۴ نفر را نشان می‌دهد. میانگین وزن

آن‌ها چند برابر وزن نفر اول است؟ (شعاع هر دایره داخل آن نوشته شده

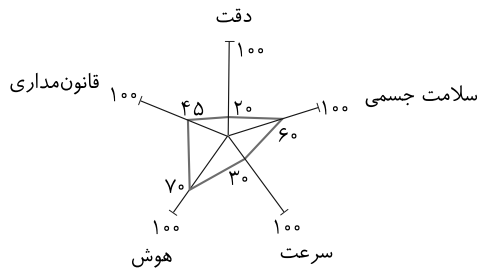
است.)

$\frac{5}{3}$ (۲)

$\frac{5}{2}$ (۱)

۲ (۴)

$\frac{5}{4}$ (۳)



۱۵- نمودار راداری زیر، وضعیت یک راننده را نشان می‌دهد. در صورتی که

ماکزیمم هوش افراد ۱۷ و ماکزیمم دقت ۱۸ باشد، مجموع نمرات هوش و

دقت او چقدر است؟

۱۵/۵ (۲)

۱۳/۵ (۱)

۱۶ (۴)

۱۶/۵ (۳)

علوم و فنون ادبی

۱۶- چه عاملی سبب نشر و گسترش زبان فارسی در هندوستان و آسیای صغیر شد؟

(۲) لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی و جانشینان او به هندوستان

(۱) قدرت نظامی و سیاسی غزنویان

(۴) آمیزش زبان فارسی و کلمات آن با واژگان آن مناطق

(۳) روی آوردن شاعران هندی به زبان فارسی

۱۷- در موارد کدام گزینه ویژگی‌های سبکی نثر در سده‌های پنجم و ششم ذکر شده است؟

(ب) کوتاهی جملات

(الف) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

(د) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا

(ج) حذف افعال به قرینه

(و) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی

(ه) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی

(۴) الف- د

(۳) د- ه

(۲) ج- و

(۱) الف- ب

۱۸- در متن زیر چند غلط علمی وجود دارد؟

«زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند. زبان پارتی، در دورهٔ هخامنشیان رایج بود و تا اوایل دورهٔ ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. زبان پهلوی، زبان رسمی دورهٔ ساسانی بود. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار علمی زردشتی است. برخی از قطعات شعر پهلوی، بازماندهٔ اشعار مذهبی و اخلاقی‌اند.»

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۱۹- براساس ویژگی‌های فکری، کدام بیت به سبک خراسانی سروده نشده است؟

۱) ساغر چشم تو در دیر و حرم در دور است
 ۲) من به جان با دوست پیمان کرده‌ام
 ۳) با رخت ای دلبر عیار یار
 ۴) همی‌گوید آن کس کجا کین اوی
 حسن بی‌قید تو در انجمنی نیست که نیست
 نشکنم تا جان بود پیمان دوست
 نیست مرا نیز به گل کار کار
 بخواهد نه‌هد پیش دشمنش روی

۲۰- با توجه به حکایت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

یکی از بزرگان را به محفلی اندر همی‌ستودند و در اوصاف جمیلش مبالغه می‌کردند. سر برآورد و گفت: «من آنم که من دانم.»
 طاووس را به نقش و نگاری که هست خلق تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش

۱) به کار بردن «همی» به جای «می» در قلمرو زبانی جای می‌گیرد.
 ۲) در قلمرو فکری گوینده خود را برتر از آن‌چه می‌گویند می‌داند.
 ۳) آرایه‌های تشخیص و جناس در متن به کار رفته است.
 ۴) در متن جمله‌های کوتاه به کار رفته است و زبان آن ساده است.

۲۱- در تحلیل ابیات زیر، کدام گزینه کاملاً درست است؟

«الا ای همنشین دل که یارانت برفت از یاد
 جهان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی
 مرا روزی مباد آن دم که بی یاد تو بنشینم
 که سلطانی عالم را طفیل عشق می‌بینم»

۱) به کارگیری آرایه‌های «واژه‌آرایی» و «واج‌آرایی» / جابه‌جایی صفت و موصوف
 ۲) استفاده از ردیف فعلی / حذف فعل به قرینهٔ معنایی
 ۳) بهره‌گیری از آرایه‌های بیانی مانند تشبیه و تشخیص / تأکید بر مفهوم «ارزشمندی عشق»
 ۴) جابه‌جایی ارکان جمله / استفاده از آرایه‌های تضاد و جناس

۲۲- در کدام گزینه وزن و آهنگ با محتوا هماهنگی ندارد؟

۱) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم
 ۲) دلبر برفت و دلشدگان را خبر نکرد
 ۳) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است
 ۴) اگر روم ز پی‌اش فتنه‌ها برانگیزد
 دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است
 یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد
 روی تو بازار آفتاب شکسته است.
 و از طلب بنشینم به کینه برخیزد

۲۳- در کدام گزینه هر دو آرایهٔ «موازنه» و «واج‌آرایی» وجود دارد؟

۱) روزگاری است که سودای بتان دین من است
 ۲) هر گوشه یکی مستی، دستی زده بر دستی
 ۳) سلطان سریر صبح‌خیزان
 ۴) بیرون ز حساب نام لیلی
 غم این کار نشاط دل غمگین من است
 وان ساقی هر هستی، با ساغر شاهانه
 سرخیل سپاه اشک‌ریزان
 با هیچ سخن نداشت میلی



۲۴- در عبارت «به حکم ضرورت سخن گفتیم و تفرّج کنان بیرون رفتیم؛ در فصل ربیعی که صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده...» در کدام کلمات سجع به کار رفته است؟

- (۱) ضرورت- فصل / برد- ورد
(۲) سخن- بیرون / صولت- دولت
(۳) صولت- ضرورت / برد- ورد
(۴) گفتیم- رفتیم / آرمیده- رسیده

۲۵- در کدام گزینه هر دو نوع جناس (ناهمسان و همسان) به کار رفته است؟

- (۱) بارها بار به دربار تو دارند رقیبان
(۲) شاد باش ای موسی عمران به چابک معجزه
(۳) بر دل مومین و جان مؤمنش
(۴) خود را درم خرید رضای خدای کن
من که بارت برم ای یار چرا بار ندارم؟
دیر زی، ای رستم دستان به شیرین داستان
مهر و مهر دین مهیا دیده‌ام
دامن از این خدای فروشان فروشان

۲۶- در هر یک از جملات زیر، به ترتیب، چه نوع سجعی به کار رفته است؟

- (الف) همه به غفلت خفته‌ایم و به حیرت آشفته.
(ب) فلان عزم کرده که بقیت عمر معتکف نشیند و خاموشی گزیند.
(ج) ای کامکاری که دل دوستان در کنف توحید توست و ای کارگزاری که جان بندگان در صدف تقدیر توست.

(د) دیگر عروس فکر من از بی‌جمالی سر برنیارد و دیده‌ی یأس از پشت پای خجلت بر ندارد.

- (۱) متوازی- متوازی- متوازی- متوازی
(۲) مطرف- متوازی- متوازی- مطرف
(۳) مطرف- متوازی- متوازن- متوازی
(۴) متوازی- مطرف- متوازن- متوازی

۲۷- در چند بیت از ابیات زیر، موازنه یا ترصیع دیده می‌شود؟

- (الف) شخصی به هزار غم گرفتارم
(ب) در دام جفا شکسته مرغی‌ام
(ج) خورده قسم اختران به پاداشم
(د) محبوسم و طالع است منحوسم
(ه) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد
(و) یاران گزیده داشتم روزی
(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج
در هر نفسی به جان رسد کارم
بر دانسه نیوفتاده منقارم
بسته کمر آسمان به پیکارم
غمخوارم و اختر است خونخوارم
زیاد روی او هر دم دل مهجور جان بیند
امروز چه شد که نیست کس یارم؟

۲۸- نشانه‌های هجایی کدام گزینه با بقیه تفاوت دارد؟

- (۱) که من فرّ فرماندهی داشتم
(۲) جدایی گمان برده بودم ولیکن
(۳) حکایت کنند از یکی نیک‌مرد
(۴) حلال است رفتن به صحرا ولیکن
به سر بر کلاه مهی داشتم
نه چندان که یک سو نهی آشنایی
که اکرام حجّاج یوسف نکرد
نه انصاف باشد که بی ما روند

۲۹- واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب با واژه‌های زیر هم‌وزن است؟

- «عروضی، طاعت، اشعار، درّنده»
(۱) توانا، رحمت، مصراع، مجموعه
(۲) هماهنگ، طینت، دلنواز، کاربرد
(۳) شاعری، بیفتم، اخلاص، خندیده
(۴) مؤذن، خواندن، لفظی، غلتیده

۳۰- در همه بیت‌ها برای به دست آوردن وزن درست، حذف همزه صورت گرفته، به جز

- | | |
|---------------------------------------|---|
| سال‌ها کردیم ضایع روزگار خویش را | (۱) بر امید آن که روزی کار ما گیرد قرار |
| گفت که زخم من است صید مرا خون بها | (۲) تیر چو از چشم او بر دل عاشق رسید |
| واصلان را چه حاجت نامه؟ | (۳) فارغ است از صحیفه و خامه |
| زندگی بر خود مکن چون مرغ بی‌هنگام تلخ | (۴) دشمن امن است موقع ناشناسی دم زدن |

۳۱- نشانه‌های هجایی کدام گزینه به شکل «- UU - U - U - - UU - -» است؟

- | | |
|-------------------------------------|---|
| هیچ ندارد اثر در دل او زاری‌ام | (۱) آن که بود از غمش ناله بیماری‌ام |
| دست به کاری زخم که غصه سرآید | (۲) بر سر آنم که گر ز دست برآید |
| دل بطلب کائنات مملکتی بیش نیست | (۳) مملکت شاه عشق جز دل درویش نیست |
| اشک به دندان گرفت دامن و در پی دوید | (۴) دل بی دلدار رفت دیده چو این حال دید |

۳۲- با توجه به بیت «طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد / داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ و ورد» کدام گزینه

نادرست است؟

- | | |
|--|---------------------------------|
| (۱) بیت دارای ردیف است. | (۲) قافیه از نوع ذوقافیتین است. |
| (۳) واژه‌های قافیه حروف الحاقی ندارند. | (۴) بیت دارای جناس است. |

۳۳- قافیه کدام گزینه درست است؟

- | | |
|----------------------------------|-------------------------------|
| (۱) مفلسان هم خوش شوند از زر قلب | لیک آن رسوا شود در دار ضرب |
| (۲) شهریار اندر پی او اسب تاخت | تا که او را در بیابانی بیافت |
| (۳) گر به تازی گوید او ور پارسی | گوش و هوشی کو که در فهمش رسی؟ |
| (۴) زان سخن هریک چنان نومید شد | کان زمان چون مرده جاوید شد |

۳۴- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- | | |
|---|--|
| (۱) بدین دهر فرینده چرا غره شدی خیره؟ | ندانستی که بسیار است او را مکر و دستان‌ها؟ |
| (۲) نجوید جز که شیرین جان فرزندانش این جانی | ندارد سود با تیغش نه جوشن‌ها نه خفتان‌ها (جامه جنگی) |
| (۳) به مال و قوت دنیا مشو غره چو دانستی | که روزی آهوان بودند آن پرآرد انبان‌ها |
| (۴) به نعمت‌ها رسند آنها که ورزیدند نیکی‌ها | به شدت‌ها رسند آنها که بشکستند پیمان‌ها |

۳۵- با توجه به قلمرو فکری مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- | | |
|---|-----------------------------------|
| (۱) هر که صائب از قناعت کرد حفظ آبرو | در همین جا آب از سرچشمه کوثر کشید |
| (۲) بیا به ملک قناعت که عیش روی زمین | تمام در شکن نقش بوریا خفته است |
| (۳) محتاج به دریا نبود گوهر سیراب | در ملک قناعت دل و چشم نگران نیست |
| (۴) ما به حسن معنی از صورت قناعت کرده‌ایم | بوشناسان را قماش پیرهن منظور نیست |



عربی

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٣٦ - ٤٠)

۳۶- «لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»

- ۱) نیکی و بدی برابر نیستند، [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است دفع کن.
- ۲) نیکی و بدی برابر نیستند، پس [بدی را] به گونه‌ای خوب دفع کن.
- ۳) مساوی نیستند خوبی و بدی، باید [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است پاسخ داد.
- ۴) به نیکی و بدی به گونه‌ای که بهتر است پاسخ ده، زیرا آن‌ها برابر نیستند.

۳۷- «يَسْحَبُ إِعْصَارٌ شَدِيدًا الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ وَ عِنْدَمَا يَفْقِدُ سُرْعَتَهُ تَسَاقُطُ عَلَى الْأَرْضِ!»

- ۱) گردباد شدیدی، ماهی‌ها را به آسمان می‌کشد و هنگامی که سرعت خود را از دست می‌دهد، [ماهی‌ها] پی‌درپی روی زمین می‌افتند!
- ۲) یک گردباد سختی، ماهی‌ها را به آسمان می‌کشید و هنگامی که سرعتش از بین می‌رفت، [ماهی‌ها] روی زمین می‌افتادند!
- ۳) ماهی‌ها را یک گردباد سختی به آسمان می‌برد و آنگاه که سرعتش را از دست می‌دهد، [ماهی‌ها] را روی زمین می‌ریزد!
- ۴) ماهی‌ها را یک طوفان شدیدی به آسمان می‌کشد و آنگاه که سرعتش کم شود، [ماهی‌ها] پی‌درپی روی زمین می‌افتند!

۳۸- «مِثْلَ الْمُؤْمِنِ كَمِثْلِ الْعَطَّارِ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ وَإِنْ مَاشَيْتَهُ نَفَعَكَ!»

- ۱) مثال مؤمن چون مثال عطرفروش است، اگر با او همنشینی کنی سود می‌بری، اگر همراهی کنی سود می‌بری!
- ۲) مثال مؤمن چون مثال عطرفروش است، اگر با او همنشینی کنی به تو سود می‌رساند و اگر با او همراهی کنی به تو سود می‌رساند!
- ۳) مؤمن چون عطرفروشی است، اگر با او همنشینی کنی به تو سود می‌رساند و اگر با او مشارکت کنی به او سود می‌رساند!
- ۴) مثل مؤمن چون مثل عطرفروشی است که همنشینی با او تو را سود می‌دهد و از همراهی با او سود می‌بری!

۳۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي التَّرْجَمَةِ:

- ۱) قَالَ النَّبِيُّ (ص): رِضًا اللَّهُ فِي رِضَا الْوَالِدَيْنِ: پیامبر (ص) فرمود: رضایت پدر و مادر در رضایت خداوند است!
- ۲) الشَّعْبُ الْعَالِمُ شَعْبٌ نَاجِحٌ وَ قَوِيٌّ: مَلَّتْ دَانَا مَلَّتِي مَوْقِقٌ وَ قَوِيٌّ بُوْدَه اسْت!
- ۳) كَانَ لِصَدِيقِي مَرَضٌ جِلْدِيٌّ فَذَهَبَ إِلَى الْمُسْتَشْفَى: دوستم بیماری پوستی داشت، پس به بیمارستان رفت!
- ۴) سَاعَدَتِ الْمُرَضَّةُ الْمَرْأَةَ الَّتِي تَصَادَمَتْ بِالسَّيَّارَةِ: زن به دو پرستاری که با ماشین تصادف کردند، کمک کرد!

۴۰- «دبیران تکالیف دانش‌آموزان خود را هر روز می‌دیدند.»

- ۱) كان المعلمون ينظرون واجبات طلبهم كلَّ الأيام.
- ۲) المعلمون كانوا ينظرون واجبات تلاميذهم كلَّ يوم.
- ۳) كان المعلمين ينظرون إلى تكاليف تلاميذهم كلَّ يوم.
- ۴) كان المعلمون نظروا كلَّ يوم واجبات طلبهم.

۴۱- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ۱) شَهِدْتُ إِيرَانَ فِي السَّنَوَاتِ الْأَخِيرَةِ نُمُوًّا مَلْحُوظًا فِي السِّيَاحَةِ!
- ۲) يَطْلُبُ السَّائِحُونَ أَنْ يُسَافِرُوا إِلَى بِلَادِنَا لِرِوَايَةِ جَمَالِ آثَارِهَا وَ طَبِيعَتِهَا!
- ۳) يَرَى بَعْضُ السَّائِحِينَ إِيرَانَ بَلَدًا مُمْتَازًا لِقَضَاءِ الْعَطَلَاتِ!
- ۴) قَدْ سَجَّلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو آثَارَنَا التَّارِيخِيَّةَ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!

■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٤٢-٤٤) بِمَا يَنَابِسُ النَّصَّ:

إِنَّ الْمَاءَ مِنْ أَهَمِّ النِّعَمِ الَّتِي أَعْطَاهُ اللَّهُ لِلْإِنْسَانِ وَهُوَ الَّذِي يَجْعَلُ الْحَيَاةَ سَهْلَةً وَطَبِيعَةَ نَضْرَةٍ، فَإِذَا لَمْ يَكُنِ الْمَاءُ مَا اسْتَطَاعَ أَيُّ إِنْسَانٍ أَوْ حَيْوَانٍ أَوْ نَبَاتٍ يَعِيشُ، لِأَنَّ الْمَاءَ يَدْخُلُ فِي تَرْكِيْبِ أَجْسَامِنَا بِنِسْبَةٍ كَبِيرَةٍ جَدًّا وَهِيَ حَوْلِي ٥٠٪ إِلَى ٦٥٪. فَقَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ» فَعَلِمْنَا الْإِحْتِفَاطَ عَلَى الْمَاءِ وَهُوَ وَاجِبٌ عَلَيْنَا لِأَنَّهُ أَعْلَى مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَكُلِّ شَيْءٍ آخَرَ وَالْبَقَاعُ وَالْبَهَائِمُ أَيْضًا بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ.

٤٢- عَيِّنِ الْخَطَأَ حَوْلَ الْمَاءِ:

- ١) يُؤَكِّدُ الْقِرَاءَانَ عَلَى أَهْمِيَّةِ الْمَاءِ فِي الْحَيَاةِ!
- ٢) يَجِبُ أَنْ نَحْفَظَ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ أَهَمُّ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ!
- ٣) سَقُوطُ الْمَاءِ مِنَ الْأَعْلَى إِلَى الْأَسْفَلِ يُسَمَّى السَّلَالُ!
- ٤) هُوَ مَهْمٌ لِأَنَّهُ سَبَبُ بَقَاءِ أَشْرَفِ الْمَخْلُوقَاتِ فَقَطًّا!

٤٣- أَكْمَلِ الْفَرَاقِينَ:

«نِسْبَةُ الْمَاءِ فِي جِسْمِ الْإِنْسَانِ تَتَرَاوَحُ (دَرِ نَوْسَانِ اسْت) بَيْنَ إِلَى!»:

- ١) خَمْسِينَ فِي الْمِئَةِ- خَمْسَ وَ سِتِّينَ فِي الْمِئَةِ
- ٢) تِسْعِينَ فِي الْمِئَةِ- خَمْسَ وَ سَبْعِينَ فِي الْمِئَةِ
- ٣) سِتِّينَ فِي الْمِئَةِ- خَمْسَ وَ سَبْعِينَ فِي الْمِئَةِ
- ٤) سِتِّينَ فِي الْمِئَةِ- سَبْعِينَ فِي الْمِئَةِ

٤٤- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ:

«يَجْعَلُ»:

- ١) فَعْلٌ مُضَارِعٌ- الْمَفْرَدُ الْمَذَكَّرُ لِلْغَائِبِ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ / فَعْلٌ وَمَعَ فَاعِلُهُ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- ٢) فَعْلٌ مُضَارِعٌ- لِلْغَائِبِ- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ (لَيْسَ لَهُ حَرْفٌ زَائِدٌ) // فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «الْحَيَاةُ» الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- ٣) فَعْلٌ مُضَارِعٌ- الْمَفْرَدُ الْمَذَكَّرُ لِلْغَائِبِ- مُتَعَدٌِّّ مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ / الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَ «الْحَيَاةُ» مَفْعُولُهُ
- ٤) مُضَارِعٌ- لِلْغَائِبِ- مُصَدَّرُهُ «جَعَلَ»- مَجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ / فَعْلٌ وَمَعَ فَاعِلُهُ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ

٤٥- عَيِّنِ الْخَطَأَ عَنِ تَوْضِيْحِ الْمَفْرَدَاتِ:

- ١) الْمِحْرَارُ: آلَةٌ لِلإِطْلَاقِ عَلَى دَرَجَةِ حَرَارَةِ الْجِسْمِ وَ الْجَوِّ!
- ٢) الْكُهْفُ: مَنطِقَةٌ بَرِّيَّةٌ بِجَوَارِ الْبِحَارِ وَ الْمَحِيطَاتِ!
- ٣) الْعُطْلَةُ: يَوْمُ الْاسْتِرَاحَةِ لِلْمَوْظُفِّينَ وَ الْعَمَّالِ وَ الطُّلَّابِ!
- ٤) الْبَرِيدُ: هُوَ إِدَارَةُ لِتَسْلِيمِ الرِّسَالِ وَ اسْتِلَامِهَا!

٤٦- عَيِّنِ حَرْفَ «النُّونِ» لَيْسَ مِنَ الْحُرُوفِ الْأَصْلِيَّةِ:

- ١) لَا يَجُوزُ الْإِصْرَارُ عَلَى نِقَاطِ الْخِلَافِ لِأَنَّهُ لَا يَنْتَفِعُ بِهِ أَحَدٌ!
- ٢) لَمَّا يَنْقَطِعُ تَيَّارُ الْكِهْرِبَاءِ فِي اللَّيْلِ يَغْرُقُ كُلُّ مَكَانٍ فِي الظَّلَامِ!
- ٣) لَمَّا انْتَصَرَ الْمُسْلِمُونَ فِي الْحَرْبِ فَرَحَ النَّاسُ كُلَّهُمْ!
- ٤) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: النَّاسُ نِيَامٌ فَإِذَا مَاتُوا انْتَبَهُوا!

٤٧- عَيِّنِ «تَعَلَّمَ» مِنْ بَابِ «تَفَعَّلَ»:

- ١) فِي الصَّفِّ تَعَلَّمَ التَّلَامِيذُ كَيْفِيَّةَ مَطَالَعَةِ الدُّرُوسِ!
- ٢) فِي الْمَدْرَسَةِ تَعَلَّمَ الْمَعْلَمَةُ دُرُوسًا مَفِيدَةً لَنَا!
- ٣) مَوَاعِظُ الْكِبَارِ تَعَلَّمَ الْإِنْسَانُ دَرَسَ الْحَيَاةِ!
- ٤) الطَّبِيعَةُ تَعَلَّمَ الْحَيَوَانَاتُ طَرِيقَةَ الْبَقَاءِ بَيْنَ الْوَحُوشِ!

٤٨- عَيِّنِ عِبَارَةً مَا جَاءَ فِيهَا حَرْفُ جَرٍّ:

- ١) لِلْحَيَوَانَاتِ لِنَتَانِ: لُغَةٌ عَامَةٌ وَ لُغَةٌ خَاصَّةٌ.
- ٢) تَعِيشُ مَوْجُودَاتٌ عَجِيبَةٌ فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطِ.
- ٣) الْمَسْجِدُ بَيْتٌ مُقَدَّسٌ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ.
- ٤) يُحَوِّلُ الْعُلَمَاءُ الْمَجْتَمِعُ بَعْلَمَهُمْ.

٤٩- عَيِّنِ الصَّحِيْحَ فِي الْعَدَدِ وَ الْمَعْدُودِ:

- ١) إِشْتَرَكَ فِي هَذِهِ الْحَقْلَةِ ثَلَاثَةُ عَشَرَ طَالِبٍ.
- ٢) قَرَأْتُ حَتَّى الْآنَ ثَلَاثَةَ كِتَابٍ حَوْلَ الْمَسَائِلِ الْاِقْتِصَادِيَّةِ.
- ٣) جَاءَ مِنَ السَّفَرِ الْعِلْمِيِّ تِسْعَةٌ وَ عِشْرُونَ طَالِبًا.
- ٤) شَاهَدَ الْمَدِيرُ اثْنَيْ تَلْمِيذَيْنِ فِي الصَّفِّ.

٥٠- عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْمُثَنَّى:

- ١) الْفُسْتَانُ مِنَ الْمَلَابِسِ النَّسَائِيَّةِ وَ لَهُ أَنْوَاعٌ مُخْتَلِفَةٌ.
- ٢) سَيَّأخُذُ الْفَائِزَانِ جَائِزَةً ذَهَبِيَّةً بَعْدَ الْمَسَابِقَةِ.
- ٣) يُسَاعِدُ الْوَالِدَانِ أُمَّهُمَا الْعَجُوزَ فِي الْبَيْتِ.
- ٤) يَرْجِعُ عَلِيُّ وَ صَدِيقُهُ إِلَى الْبَيْتِ مَسْرُورِينَ.



تاریخ

۵۱- کدام علم با پیشرفت‌های فکری و علمی دورهٔ رنسانس متحول شد و نام تعدادی از فراغنه در کدام متن تاریخی آورده شده است؟

- (۱) علوم طبیعی - الواح گلی آشوری
(۲) علم باستان‌شناسی - خدای‌نامه
(۳) علم جغرافیای تاریخی - تاریخ هرودت
(۴) علم تاریخ - سنگ پالمو

۵۲- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام گاه‌شماری است؟

الف - در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها رایج بود. ب - دارای گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی بودند.
ج - بر پایهٔ گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است.

- (۱) گاه‌شماری اوستایی - مسیحیان - گاه‌شماری خورشیدی، قمری (۲) گاه‌شماری هجری قمری - مسیحیان - گاه‌شماری اوستایی
(۳) گاه‌شماری خورشیدی، قمری - مصریان - گاه‌شماری هجری قمری (۴) گاه‌شماری هجری شمسی - مصریان - گاه‌شماری اوستایی

۵۳- کدام گزینه از رخ‌دادهای دورهٔ مفرغ محسوب می‌شود و کشف آتش مربوط به کدام دوره از مراحل زندگی بشر است؟

- (۱) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دورهٔ پارینه‌سنگی
(۲) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دورهٔ پارینه‌سنگی
(۳) آغاز روستانشینی، آغاز سفال‌گری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دورهٔ میان‌سنگی
(۴) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دورهٔ میان‌سنگی

۵۴- از دستاوردهای مهم تمدن روم می‌توان از نام برد.

- (۱) ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها
(۲) نظام برده‌داری گسترده در قلمرو این امپراتوری
(۳) ساختار حکومتی که از قانون اساسی و چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی تشکیل می‌شد.
(۴) ظهور و گسترش دین مسیحیت

۵۵- کدام گزینه تعریف درستی از «خدای‌نامه‌ها» ارائه نمی‌دهد؟

- (۱) در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و ... با بهره‌گیری از خدای‌نامه‌ها به زبان فارسی اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.
(۲) از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دورهٔ ساسانی به شمار می‌روند.
(۳) در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی بوده است.
(۴) محتوای آن آمیخته با قصه‌های کهن و افسانه بوده و مطالب آن دربارهٔ دورهٔ ساسانی با واقعیات تاریخی منطبق است.

۵۶- کدام مورد ایرانیان را در دوران هخامنشیان به تأثیرگذارترین مردم جهان متمدن تبدیل کرد؟

- (۱) اقدامات اساسی و کم‌نظیر داریوش بزرگ در تاریخ ایران (۲) الگوی مناسب مداراجویانه و انسانی کورش
(۳) فتوحات و قلمرو گستردهٔ هخامنشیان (۴) تدبیر و سیاست شاهان هخامنشی

۵۷- کدام گزینه به ترتیب بیانگر رخداد‌های دوران «قباد یکم»، «خسرو انوشیروان»، «هرمز چهارم» و «شاپور یکم» است؟

- (۱) مقابله با شورش بهرام چوبین - جنگ با گردیانوس امپراتور روم - جنبش مزدک - برانداختن حکومت لخمیان در مرزهای جنوب غربی ایران
(۲) جنگ با گردیانوس امپراتور روم - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان - برانداختن حکومت لخمیان در مرزهای جنوب غربی ایران - جنبش مزدک
(۳) جنبش مزدک - انجام اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان - جنگ با گردیانوس امپراتور روم
(۴) انجام اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی - جنبش مزدک - مقابله با شورش بهرام چوبین - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان

۵۸- کدام گزینه از «ویژگی‌های جشن‌های باستانی» نیست؟

- (۱) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ
- (۲) ایجاد انگیزه برای کسب پیروزی سربازان در میدان جنگ
- (۳) فرصتی برای مردم که ضمن شادی و تفریح، وفاداری خود را به پادشاه ابراز کنند.
- (۴) اتحاد و انسجام ایرانیان و تقویت هویت جمعی آنان

۵۹- زبان پارتی یا پهلوی اشکانی در کدام مناطق ایران متداول بود و چه زبانی، زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد؟

- (۱) شمال و شمال شرقی - اوستایی
- (۲) جنوب و جنوب غربی - فارسی میانه
- (۳) شمال و شمال شرقی - فارسی میانه
- (۴) جنوب و جنوب غربی - اوستایی

۶۰- معروف‌ترین نقش برجسته دوره ساسانی، است که شکارگاه را در دیواره‌های داخلی آن نشان می‌دهد.

- (۱) کاخ شهر هترا - خسرو پرویز
- (۲) طاق‌بستان - داریوش یکم
- (۳) کاخ شهر هترا - داریوش یکم
- (۴) طاق‌بستان - خسرو پرویز

جغرافیا

۶۱- کدام گزینه چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی را نشان می‌دهد؟

- (۱) محیط‌های جغرافیایی حاصل عملکرد متعادل محیط طبیعی است.
- (۲) محیط‌های جغرافیایی حاصل عملکرد مثبت و منفی انسان است.
- (۳) محیط‌های جغرافیایی حاصل پیوستگی عملکرد اجزا و عوامل محیطی است.
- (۴) محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

۶۲- هر یک از سؤالات کلیدی در جغرافیا به ترتیب به بررسی کدام مورد می‌پردازد؟ «چطور - چه موقع - چرا - چه چیز»

- (۱) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها - به ماهیت هر پدیده یا مسئله
- (۲) به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها - به بررسی سیر تکوین پدیده‌ها - به تحول پدیده‌ها
- (۳) به ماهیت هر پدیده یا مسئله - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها
- (۴) به علت وقوع پدیده‌ها - به ماهیت هر پدیده یا مسئله - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات

۶۳- وقتی می‌گوییم ایران در جنوب غربی آسیا قرار دارد، کدام موقعیت آن را بیان کرده‌ایم؟

- (۱) ریاضی
- (۲) نسبی
- (۳) جغرافیایی
- (۴) مطلق

۶۴- هر یک از عوارض گفته شده به ترتیب در کدام منطقه کوهستانی ایران قرار دارد؟

«کوه بزمان - کوه آلاداغ - تنگه منجیل - رود هراز - چاله جازموریان»

- (۱) کوه‌های شرق و جنوب شرق - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شمال
- (۲) منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی مرکزی
- (۳) منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی مرکزی - کوه‌های شرق و جنوب شرقی - منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شمال
- (۴) منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی شمال - کوه‌های شرق و جنوب شرقی

۶۵- کدام یک از عوامل زیر، علت اصلی به وجود آمدن دشت کویر ایران است و یکی از گرم‌ترین و خشک‌ترین مناطق کره زمین کدام است؟

- (۱) نمکزارهای پف کرده - بیابان لوت
- (۲) بارش سالانه کمتر از ۵۰ میلی‌متر - دشت کویر
- (۳) تبخیر شدید - بیابان لوت
- (۴) قرار گرفتن در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای - دشت کویر



۶۶- هریک از دریاچه‌های ذکر شده به ترتیب از چه نوع دریاچه‌ای می‌باشند و در کدام استان قرار دارند؟ «نیریز - مهارلو - هامون»

- ۱) دریاچه دائمی در استان فارس - دریاچه فصلی در استان کردستان - دریاچه دائمی در استان قم
- ۲) دریاچه فصلی در استان قم - دریاچه دائمی در استان کردستان - دریاچه فصلی در استان کرمانشاه
- ۳) دریاچه فصلی در استان فارس - دریاچه دائمی در استان فارس - دریاچه فصلی در استان سیستان و بلوچستان
- ۴) دریاچه دائمی در استان سیستان و بلوچستان - دریاچه فصلی در استان فارس - دریاچه دائمی در استان فارس

۶۷- امروزه کدام گزینه نقش مهمی در تصمیم‌گیری برنامه‌ریزان دارد؟

- ۱) آمار جمعیت، بررسی ساختمان جمعیت
- ۲) آمار جمعیت، میزان رشد مولید در طی یک‌سال
- ۳) میزان رشد مولید در طی یک‌سال، درصد جمعیت فعالان اقتصادی جامعه
- ۴) درصد جمعیت فعالان اقتصادی جامعه، بررسی ساختمان جمعیت

۶۸- در زمان داریوش، شهربان به یونانی چه نامیده می‌شد؟

- ۱) تسوگ
- ۲) خوره
- ۳) رستاک
- ۴) ساتراپ

۶۹- هر یک از شهرهای زیر به ترتیب دارای چه شکلی می‌باشند؟

«همدان - سلماس - بوشهر»

- ۱) ستاره‌ای - شطرنجی - خطی
- ۲) شطرنجی - ستاره‌ای - شعاعی
- ۳) شعاعی - خطی - شطرنجی
- ۴) خطی - شعاعی - ستاره‌ای

۷۰- محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری در کشورها چه می‌باشد و بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور ما را چه بخشی پوشش می‌دهد؟

- ۱) کشاورزی - صنایع ماشینی
- ۲) صنایع فلزات اساسی
- ۳) خدمات - صنایع دستی
- ۴) معدن - باغداری

جامعه‌شناسی

۷۱- کدام یک درباره «پیامدهای طبیعی کنش انسانی» درست است و نتیجه این پیامدها کدام است؟

- ۱) به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد - احتمالی است.
- ۲) به اراده افراد دیگر وابسته است - قطعی است.
- ۳) به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد - قطعی است.
- ۴) به اراده افراد دیگر وابسته است - احتمالی است.

۷۲- در کدام یک از گزینه‌ها، تمام موارد به کنش‌های درونی انسان اشاره دارند؟

- ۱) اندیشیدن - تجسم کردن - ادراک کردن - ترسیدن
- ۲) خشمگین شدن - بیان کردن - لرزش بدن به هنگام ترس
- ۳) ادراک - تصمیم‌گیری - اندیشیدن
- ۴) تپش قلب - احساس کردن - تصمیم‌گیری - خندیدن

۷۳- به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، و به بخش‌هایی که تأثیر

تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، می‌گویند.

- ۱) لایه‌های سطحی جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق و بنیادین
- ۲) لایه‌های عمیق و بنیادین - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- ۳) لایه‌های عمیق و بنیادین - تغییرات در سطح عقاید و ارزشها
- ۴) تغییرات در سطح هنجارها و عقاید - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

۷۴- رفتار موجودات زنده به‌جز انسان چه تفاوتی با جهان اجتماعی دارد؟

- ۱) ناآگاهانه یا غریزی است ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.
- ۲) ناهشیار و ناآگاهانه است ولی جهان اجتماعی را انسان منفعل و تأثیرگذار به وجود می‌آورد.
- ۳) غریزی است ولی جهان اجتماعی را انسان فعال و پذیرنده پدید می‌آورد.
- ۴) ارادی است ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

۷۵- «پسندیده بودن رعایت قانون» و «استکبار ستیزی»، «ناصواب بودن غیبت و تهمت» و «احترام به پدر و مادر» به ترتیب

نمونه‌هایی از کدام بخش از فرهنگ آرمانی هستند؟

- ۱) داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی
- ۲) خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی
- ۳) داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی
- ۴) خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی

۷۶- پاسخ درست پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

الف) هر جهان اجتماعی برچه اساسی با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند؟

ب) در جهان معنوی اسلام، کدام مورد به‌عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه‌ی خداوند محسوب می‌شود؟

پ) وجود نظریات متفاوت درباره‌ی هویت، نشانه‌ی چیست؟

- ۱) ارزش‌های کلان خود- انسان- غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن
- ۲) هویت خود- انسان- عدم وجود امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت
- ۳) ارزش‌های کلان خود- طبیعت- امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود ندارد.
- ۴) هویت خود- طبیعت- وجود امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت

۷۷- هریک از تعاریف زیر، به ترتیب مرتبط با مفاهیم کدام گزینه است؟

- جایگاهی که فرد در جامعه یا یک گروه اجتماعی اشغال می‌کند

- جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر

- مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی

- ۱) هویت اجتماعی - تحرک اجتماعی - آپارتاید
- ۲) هویت اجتماعی - تحولات هویتی - انسداد اجتماعی
- ۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - انسداد اجتماعی
- ۴) موقعیت اجتماعی - تحولات هویتی - آپارتاید

۷۸- به ترتیب ویژگی‌های «جهان‌هایی که دچار مرگ می‌شوند» و «آن‌ها که نشاط خود را از دست می‌دهند» کدام‌اند؟

- ۱) به سوی باطل بودن جهت تغییرات - پاسخ ندادن به پرسش‌های افراد درباره‌ی معنای زندگی
- ۲) بازماندن از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها - رسیدن به پوچی
- ۳) دچار تحول شدن هویت فرهنگی - مبهوت و مقهور فرهنگ بیگانه شدن
- ۴) عبور از مرزهای هویت فرهنگی - غفلت از پرسش درباره‌ی معنای زندگی و مرگ

۷۹- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، چگونه هویتی بوده است؟

- ۱) اساطیری، غیر توحیدی
- ۲) غیر اساطیری، دینی
- ۳) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر
- ۴) توحیدی، دینی و همراه با عقاید دوگانه‌پرستی

۸۰- به ترتیب راه گسترش هر فرهنگ چیست و صرفاً از عهده چه کسانی برمی‌آید؟

- ۱) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - افراد و اعضای جهان اجتماعی
- ۲) اندیشیدن، شناختن و عمل کردن به آن - رهبران و مدیران جهان اجتماعی
- ۳) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - رهبران و مدیران جهان اجتماعی
- ۴) اندیشیدن، شناختن و عمل کردن به آن - افراد و اعضای جهان اجتماعی

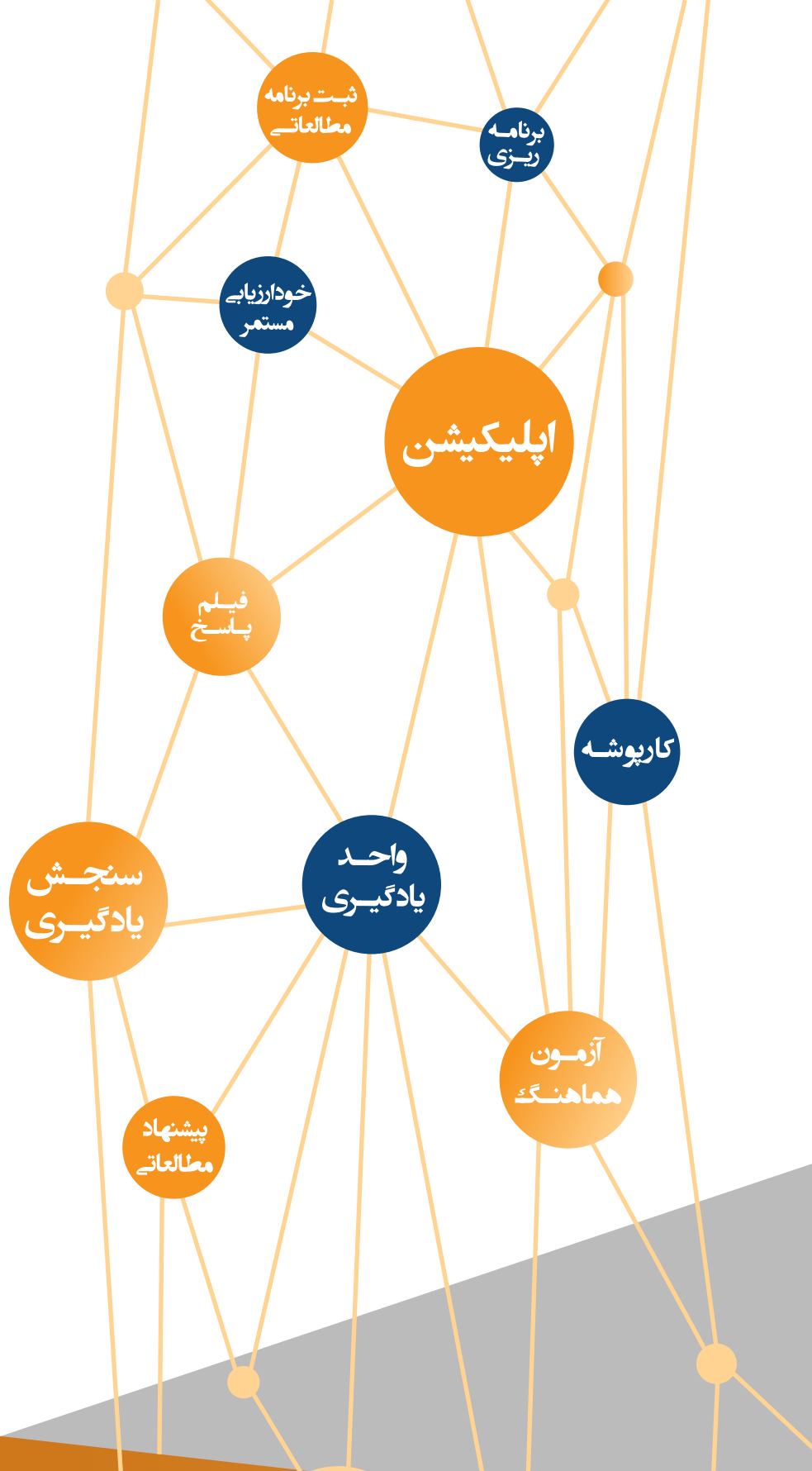


سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

آزمون

سنجش آغازین

دفترچه سوال و پاسخ یازدهم انسانی



محتوای آزمون	تعداد سوال	مواد آزمون	ردیف
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی ریاضی و آمار دهم	۱۵	ریاضی و آمار	۱
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی علوم و فنون دهم	۲۰	علوم و فنون ادبی	۲
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی عربی دهم	۱۵	عربی	۳
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی تاریخ دهم	۱۰	تاریخ	۴
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی جغرافیا دهم	۱۰	جغرافیا	۵
مفاهیم مرتبط از کتاب درسی جامعه‌شناسی دهم	۱۰	جامعه‌شناسی	۶



ریاضی و آمار

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۱: معادله و مسائل توصیفی	حل معادله درجه ۱	مقدماتی
۲	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	کاربرد معادله درجه ۲ و روابط بین ریشه‌ها و ضرایب	مقدماتی
۳	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	حل معادله درجه ۲ با روش تجزیه	مقدماتی
۴	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۲: حل معادله درجه ۲ و کاربردها	مسائل بازاریابی	مقدماتی
۵	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارتهای گویا	دامنه تعریف معادلات گویا	مقدماتی
۶	فصل ۱: معادله درجه دوم	درس ۳: معادله‌های شامل عبارتهای گویا	کاربرد معادلات گویا در مسائل	مقدماتی
۷	فصل ۲: تابع	درس ۲: ضابطه جبری تابع	محاسبه ورودی (x) از روی خروجی (y) و برعکس	مقدماتی
۸	فصل ۲: تابع	درس ۲: ضابطه جبری تابع	تعیین مقدار تابع	مقدماتی
۹	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	روش‌های گردآوری اطلاعات	مقدماتی
۱۰	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۱: گردآوری داده‌ها	متغیر و انواع آن	مقدماتی
۱۱	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۲: معیارهای گرایش به مرکز	معرفی میانگین	مقدماتی
۱۲	فصل ۳: کار با داده‌های آماری	درس ۳: معیارهای پراکنندگی	معرفی واریانس و انحراف معیار	مقدماتی
۱۳	فصل ۴: نمایش داده‌ها	درس ۱: نمودارهای یک‌متغیره	نمودار جعبه‌ای	مقدماتی
۱۴	فصل ۴: نمایش داده‌ها	درس ۲: نمودارهای چندمتغیره	نمودار حبابی	مقدماتی
۱۵	فصل ۴: نمایش داده‌ها	درس ۲: نمودارهای چندمتغیره	نمودار راداری	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دبیرتیمان ریاضی و آمار: جناب آقای یاران رزمی

ریاضی و آمار

۱. به ازای چه مقدار m معادله $mx + 1 = x + 2$ فاقد جواب است؟

- ۱) صفر ۲) ۱ ۳) ۲ ۴) -۱

پاسخ



گزینه صحیح ۲

$$mx + 1 = x + 2$$

$$\Rightarrow mx - x = 2 - 1 \Rightarrow (m - 1)x = 1 \Rightarrow x = \frac{1}{m-1}$$

برای این که معادله فاقد جواب باشد، باید مخرج کسر، صفر شود:

$$m - 1 = 0 \Rightarrow m = 1$$

۲. به ازای چه مقداری از m ، $x = -3$ یکی از جواب‌های معادله زیر است؟

$$(m + 2)x^2 + (2m + 9)x - 4m = 1$$

- ۱) ۱۰ ۲) -۱۰ ۳) ۱۱ ۴) -۱۱

پاسخ



گزینه صحیح ۲

میدانید

در معادلاتی که یکی از ریشه‌ها داده شده بهتر است ریشه را به جای x قرار دهیم تا مقدار مورد نظر را به دست آوریم:

$$(m + 2)(9) + (2m + 9)(-3) - 4m = 1$$

$$\Rightarrow 9m + 18 - 6m - 27 - 4m - 1 = 0 \Rightarrow -m = 10 \Rightarrow m = -10$$

۳. اگر $x = \frac{1}{3}$ یکی از ریشه‌های معادله $m^2x^2 - mx - 2 = 0$ باشد، مقدار مثبت m کدام است؟

- ۱) ۲ ۲) ۳ ۳) ۶ ۴) ۱

پاسخ



گزینه صحیح ۳

$$m^2\left(\frac{1}{3}\right)^2 - m\left(\frac{1}{3}\right) - 2 = 0 \Rightarrow \frac{m^2}{9} - \frac{m}{3} - 2 = 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 3m - 18 = 0 \Rightarrow (m - 6)(m + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} m = 6 \\ m = -3 \end{cases}$$

در یک شرکت تولیدی، معادله درآمد از رابطه $R(x) = 300x - 105$ و معادله هزینه از رابطه $C(x) = 250x + 45$ به دست می آید. با فروش چندمین کالا، سوددهی در این شرکت آغاز می شود؟

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

میدانید

رابطه بین درآمد $R(x)$ ، هزینه $C(x)$ و سود $P(x)$ به صورت زیر است:

$$\text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$R(x) = 300x - 105$$

$$C(x) = 250x + 45$$

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$\Rightarrow P(x) = 300x - 105 - 250x - 45$$

$$\Rightarrow P(x) = 50x - 150$$

$$P(x) = 0 \Rightarrow 50x - 150 = 0$$

$$\Rightarrow x = 3 \quad \text{نقطه سربه سر}$$

بنابراین با فروش ۴ کالا، سوددهی آغاز می شود.

در معادله $1 = \frac{10}{x-3} - \frac{5(x-1)}{x-3}$ ، کدام گزینه درست است؟

۱) دارای یک ریشه مثبت و یک ریشه منفی است. ۲) فقط یک ریشه منفی دارد.

۳) فقط یک ریشه مثبت دارد. ۴) فاقد ریشه است.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

$$\frac{10-5(x-1)}{x-3} = 1 \Rightarrow 10 - 5x + 5 = x - 3$$

$$\Rightarrow 18 = 6x \Rightarrow 3 = x$$

چون $x = 3$ ریشه مخارج است پس قابل قبول نمی باشد یعنی معادله جواب ندارد.

آزمون سنجش آغازین یازدهم انسانی

۶

در یک مزرعه، ۲ کارگر مشغول کار هستند. اگر با هم کار کنند آن کار در ۱۸ روز انجام می‌شود ولی اگر به تنهایی کار کنند نفر اول آن کار را ۱۵ روز زودتر از نفر دوم انجام می‌دهد. نفر دوم کار را به تنهایی در چند روز انجام می‌دهد؟

۳۵ (۴)

۳۰ (۳)

۴۰ (۲)

۴۵ (۱)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

تعداد روزهایی که کارگر دوم انجام می‌دهد: x

تعداد روزهایی که کارگر اول انجام می‌دهد: $x - 15$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x-15} = \frac{1}{18} \Rightarrow \frac{18(x-15) + 18x - x(x-15)}{x(x-15)(18)} = 0$$

$$\Rightarrow 18x - 270 + 18x - x^2 + 15x = 0 \Rightarrow -x^2 + 51x - 270 = 0$$

$$\Rightarrow (x - 45)(x - 6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 45 \\ x = 6 \end{cases} \text{ غ. ق. ق.}$$

در ۳۰ روز، کارگر اول و در ۴۵ روز، کارگر دوم، به تنهایی، کار را تمام می‌کنند.

اگر تابع $f(x) = \frac{2x-1}{3x}$ را داشته باشیم و بدانیم $A = \{2, 3, a\}$ و $B = \{c, b, \frac{7}{11}\}$

۷

آنگاه حاصل $a + c + b$ کدام گزینه است؟

۹ (۴)

۴۴/۳۶ (۳)

۹۱/۱۸ (۲)

۱۹/۱۸ (۱)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

مقادیر $f(2)$ و $f(3)$ را به دست می‌آوریم. باید در برد تابع یعنی مجموعه B قرار داشته باشد.

$$f(2) = \frac{2 \times (2) - 1}{3 \times 2} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

$$f(3) = \frac{2 \times (3) - 1}{3 \times 3} = \frac{5}{9}$$

با توجه به برد تابع باید:

$$b + c = f(2) + f(3)$$

$$f(a) = \frac{7}{11}$$

از طرفی مقدار $\frac{7}{11}$ در برد قرار دارد، پس باید:

$$\frac{2 \times a - 1}{3a} = \frac{7}{11} \Rightarrow 21a = 24a - 12 \Rightarrow -3a = -12 \Rightarrow a = 4$$

بنابراین داریم:

$$a + b + c = \frac{1}{2} + 4 + \frac{5}{9} = \frac{9 + 72 + 10}{18} = \frac{91}{18}$$

۸ در تابع خطی زیر حاصل $2a + b$ چقدر است؟

x	4	a	$-\frac{2}{3}$
$f(x) = 3x - 2$	10	13	b

۵ (۲)

۱۴ (۱)

۶ (۴)

-۴ (۳)

پاسخ



گزینه صحیح ۴

$$f(a) = 13 \Rightarrow 3a - 2 = 13 \Rightarrow 3a = 15 \Rightarrow a = 5$$

$$f\left(-\frac{2}{3}\right) = b \Rightarrow 3 \times \left(-\frac{2}{3}\right) - 2 = b \Rightarrow -4 = b$$

$$2a + b = 10 - 4 = 6$$

۹ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) به کسی که کار آمارگیری را انجام می‌دهد، آمارگیر می‌گویند.
- ۲) گردآوری داده‌ها به یکی از روش‌های ممکن جمع‌آوری اطلاعات را آمارگیری می‌گویند.
- ۳) اگر در یک بررسی تمام اعضای جامعه را مورد مطالعه قرار دهیم، به آن نمونه‌گیری می‌گویند.
- ۴) یک نمونه آماری باید متناسب با جامعه‌ای باشد که مورد بررسی قرار می‌گیرد.

پاسخ



گزینه صحیح ۳

اگر در یک بررسی تمام اعضای جامعه را مورد مطالعه قرار دهیم، به آن سرشماری می‌گویند.

۱۰ تعداد «بازدیدکنندگان موزه در ساعت ۳ عصر دیروز» چه متغیری است؟

- ۱) کیفی اسمی
- ۲) کمی نسبتی
- ۳) کمی فاصله‌ای
- ۴) کیفی ترتیبی

پاسخ



گزینه صحیح ۲

متغیر از نوع کمی است و چون نسبت تعداد افراد بامعنا است، متغیر کمی نسبتی است.

۱۱. در نمودار زیر، میانه و میانگین به ترتیب از راست به چپ برابر با کدام گزینه است؟

داده	۳	۷	۱۱	۱۵
فراوانی	۷	۱۲	۴	۲

۲) ۷ و ۷

۱) ۱۵ و ۷

۴) ۷ و ۷/۱۶

۳) ۷ و ۱۲

پاسخ



گزینه صحیح ۴

تعداد داده‌ها برابر ۲۵ است پس داده وسط یعنی داده سیزدهم میانه است.

$$\text{میانه} = a_{13} = 7$$

$$\text{میانگین} = \bar{x} = \frac{7(3) + 12(7) + 4(11) + 2(15)}{25} = \frac{179}{25} = 7/16$$

۱۲. اگر نمودار جعبه‌ای داده‌های:

۳, ۳, ۴, ۶, ۶, ۷, ۷, ۹, ۱۳, ۱۵, ۱۶, ۲۰, ۲۱

به صورت تقریبی کدام است؟

۲) ۱۱

۱) ۹

۴) ۱۲

۳) ۱۰

پاسخ



گزینه صحیح ۲

۳, ۳, ۴, ۶, ۶, ۷, ۷, ۹, ۱۳, ۱۵, ۱۶, ۲۰, ۲۱

$$Q_1 = 5 \quad Q_2 \quad Q_3 = 15/5$$

داده‌های داخل جعبه:

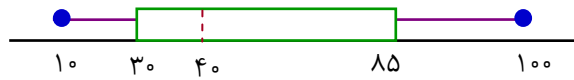
۶, ۶, ۷, ۷, ۹, ۱۳, ۱۵

$$\bar{x} = \frac{63}{7} = 9$$

$$\sigma^2 = \frac{(6-9)^2 + (6-9)^2 + (7-9)^2 + (7-9)^2 + (9-9)^2 + (13-9)^2 + (15-9)^2}{7}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{9+9+4+4+16+36}{7} = \frac{78}{7} \approx 11$$

۱۳. در نمودار جعبه‌ای زیر، حاصل $IQR + 2Q_2 - \max$ کدام گزینه است؟



۳۰ (۴)

۴۵ (۳)

۳۵ (۲)

۵۵ (۱)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

طبق نمودار ارائه شده، داریم:

$$\min = 10$$

$$\max = 100$$

$$Q_1 = 30$$

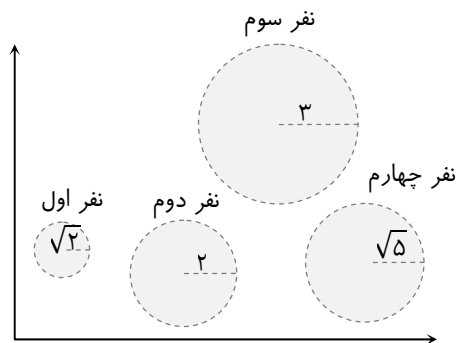
$$Q_2 = 40$$

$$Q_3 = 85$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 85 - 30 = 55$$

$$IQR + 2Q_2 - \max = 55 + 80 - 100 = 35$$

۱۴. در نمودار حبابی زیر، متغیر سوم وزن ۴ نفر را نشان می‌دهد. میانگین وزن آن‌ها چند برابر وزن نفر اول است؟ (شعاع هر دایره داخل آن نوشته شده است).



۵/۲ (۱)

۵/۳ (۲)

۵/۴ (۳)

۲ (۴)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

میدانید

در نمودار دایره‌ای، متغیر سوم متناسب با مساحت دایره است.

$$\text{وزن نفر اول} = \pi(\sqrt{2})^2 = 2\pi$$

$$\text{وزن نفر دوم} = \pi(2)^2 = 4\pi$$

$$\text{وزن نفر سوم} = \pi(3)^2 = 9\pi$$

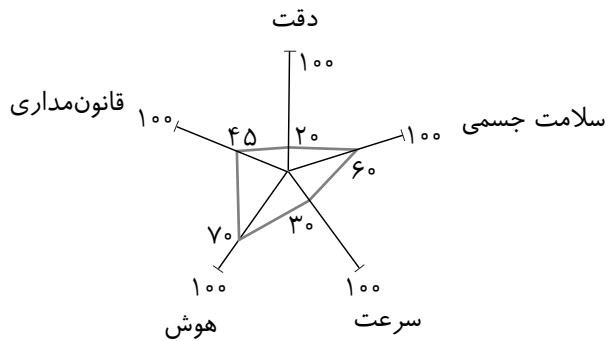
$$\text{وزن نفر چهارم} = \pi(\sqrt{5})^2 = 5\pi$$

$$\bar{X} = \frac{2\pi + 4\pi + 9\pi + 5\pi}{4} = 5\pi$$

$$\frac{5\pi}{2\pi} = \frac{5}{2}$$

آزمون سنجش آغازین یازدهم انسانی

۱۵. نمودار راداری زیر، وضعیت یک راننده را نشان می‌دهد. در صورتی که ماکزیمم هوش افراد ۱۷ و ماکزیمم دقت ۱۸ باشد، مجموع نمرات هوش و دقت او چقدر است؟



۱۳/۵ (۱)

۱۵/۵ (۲)

۱۶/۵ (۳)

۱۶ (۴)

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

$$\text{هوش} : \frac{100}{70} = \frac{17}{x} \Rightarrow x = \frac{17 \times 70}{100} = 11/9$$

$$\text{دقت} : \frac{100}{20} = \frac{18}{x} \Rightarrow x = \frac{20 \times 18}{100} = 3/6$$

$$\text{مجموع} = 11/9 + 3/6 = 15/5$$



علوم و فنون ادبی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۱۶	فصل ۴	درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۷	فصل ۴	درس ۱۰: زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۸	فصل ۲	درس ۴: تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۱۹	فصل ۳	درس ۷: سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی	مقدماتی
۲۰	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نثر	مقدماتی
۲۱	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نظم	مقدماتی
۲۲	فصل ۱	درس ۲: سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی	فضا و لحن متن	مقدماتی
۲۳	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۲۴	فصل ۲	درس ۶: سجع و انواع آن	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۲۵	فصل ۴	درس ۱۲: جناس و انواع آن	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۲۶	فصل ۲	درس ۶: سجع و انواع آن	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۲۷	فصل ۳	درس ۹: موازنه و ترصیع	آرایه‌های ادبی	مقدماتی
۲۸	فصل ۲	درس ۵: هماهنگی پاره‌های کلام	وزن و قافیه	مقدماتی
۲۹	فصل ۳	درس ۸: وزن شعر فارسی	وزن و قافیه	مقدماتی
۳۰	فصل ۳	درس ۸: وزن شعر فارسی	وزن و قافیه	مقدماتی
۳۱	فصل ۳	درس ۸: وزن شعر فارسی	وزن و قافیه	مقدماتی
۳۲	فصل ۴	درس ۱۱: قافیه	وزن و قافیه	مقدماتی
۳۳	فصل ۴	درس ۱۱: قافیه	وزن و قافیه	مقدماتی
۳۴	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نظم	مقدماتی
۳۵	فصل ۱	درس ۱: مبانی تحلیل متن	تحلیل متون نظم	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دیپارتمان علوم و فنون ادبی: سرکار خانم فاطمه سلیمانی

علوم و فنون ادبی

۱۶. چه عاملی سبب نشر و گسترش زبان فارسی در هندوستان و آسیای صغیر شد؟

- ۱) قدرت نظامی و سیاسی غزنویان
- ۲) لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی و جانشینان او به هندوستان
- ۳) روی آوردن شاعران هندی به زبان فارسی
- ۴) آمیزش زبان فارسی و کلمات آن با واژگان آن مناطق

پاسخ

گزینه صحیح ۲

میدانید

زبان فارسی در پی لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی، و جانشینان او به هندوستان راه یافت و در اندک زمانی در میان هندوان نه تنها زبان سیاسی و نظامی، بلکه زبانی مقدّس قلمداد گردید.

۱۷. در موارد کدام گزینه ویژگی‌های سبکی نثر در سده‌های پنجم و ششم ذکر شده است؟

- الف) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی
- ب) کوتاهی جملات
- ج) حذف افعال به قرینه
- د) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا
- ه) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
- و) رواج نثر داستانی، تمثیلی و عرفانی

۱) الف - ب

۲) ج - و

۳) د - ه

۴) الف - د

پاسخ

گزینه صحیح ۲

سایر موارد به ویژگی‌های سبکی نثر دوره سامانی (قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم) اشاره شده است.

۱۸.

در متن زیر چند غلط علمی وجود دارد؟

«زبان‌های ایرانی میانه، به دو گروه زبان‌های «پارتی» و «پهلوی» تقسیم می‌شوند. زبان پارتی، در دوره هخامنشیان رایج بود و تا اوایل دوره ساسانی نیز آثاری به این زبان، تألیف می‌شده است. زبان پهلوی، زبان رسمی دوره ساسانی بود. آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار علمی زردشتی است. برخی از قطعات شعر پهلوی، بازمانده اشعار مذهبی و اخلاقی‌اند.»

- ① یک ② دو ③ سه ④ چهار

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

غلط‌های علمی موجود در متن:

- ① زبان پارتی، در دوره اشکانیان رایج بود.
 ② آثاری که به زبان پهلوی تألیف شده، بیشتر آثار دینی زردشتی است.
 ③ برخی از قطعات شعر پهلوی، بازمانده اشعار تعلیمی و اخلاقی‌اند.

۱۹.

براساس ویژگی‌های فکری، کدام بیت به سبک خراسانی سروده نشده است؟

- ① ساغر چشم تو در دیر و حرم در دور است
 ② من به جان با دوست پیمان کرده‌ام
 ③ با رخت ای دلبر عیار یار
 ④ همی گوید آن کس کجا کین اوی
 حسن بی‌قید تو در انجمنی نیست که نیست
 نشکنم تا جان بود پیمان دوست
 نیست مرا نیز به گل کار کار
 بخواهد نهد پیش دشمنش روی

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۱» توصیف و تشبیه چشم به ساغر، وجود واژه‌های دیر و حرم (کلمات نمادین عرفانی) و معشوق دور از دسترس نشان می‌دهد این بیت مربوط به سبک خراسانی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۲»: معشوق زمینی، فکر و کلام ساده
 گزینه «۳»: معشوق زمینی، توصیفات ساده و محسوس
 گزینه «۴»: لحن حماسی است.



۲۰

با توجه به حکایت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

یکی از بزرگان را به محفلی اندر همی ستودند و در اوصاف جمیلش مبالغه می کردند. سر بر آورد و گفت: «من آنم که من دانم.»

طاووس را به نقش و نگاری که هست خلق تحسین کنند و او خجل از پای زشت خویش

- ۱) به کار بردن «همی» به جای «می» در قلمرو زبانی جای می گیرد.
- ۲) در قلمرو فکری گوینده خود را برتر از آنچه می گویند می داند.
- ۳) آرایه های تشخیص و جناس در متن به کار رفته است.
- ۴) در متن جمله های کوتاه به کار رفته است و زبان آن ساده است.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

مفهوم متن تواضع و فروتنی است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: همی ستودند (قلمرو زبانی)

گزینه «۳»: خجالت کشیدن طاووس: تشخیص / سر، در: جناس

گزینه «۴»: بیشتر جملات کوتاه هستند و کلمات ساده در آن به کار رفته است.

۲۱

در تحلیل ابیات زیر، کدام گزینه کاملاً درست است؟

«الا ای همنشین دل که یارانت برفت از یاد مرا روزی مباد آن دم که بی یاد تو بنشینم»

جهان فانی و باقی فدای شاهد و ساقی که سلطانی عالم را طفیل عشق می بینم»

- ۱) به کارگیری آرایه های «واژه آرای» و «واج آرای» / جابه جایی صفت و موصوف
- ۲) استفاده از ردیف فعلی / حذف فعل به قرینه معنایی
- ۳) بهره گیری از آرایه های بیانی مانند تشبیه و تشخیص / تأکید بر مفهوم «ارزشمندی عشق»
- ۴) جابه جایی ارکان جمله / استفاده از آرایه های تضاد و جناس

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

در گزینه «۱» واژه آرای «یاد» در بیت اول و واج آرای مصوّت بلند «آ» در بیت دوم مشهود است، ولی جابه جایی صفت و موصوف نداریم.

در گزینه «۲» شعر اصلاً ردیف ندارد، ولی فعل بعد از منادا و همچنین فعل «باد» در مصراع سوم به قرینه معنایی حذف شده اند.



در گزینه «۳» مفهوم شعر به درستی بیان شده ولی در هیچ یک از دو بیت آرایه تشبیه یا تشخیص به کار نرفته است.

در گزینه «۴» جابه‌جایی ارکان جمله در مصراع اول بارز است: «که یارانت برفت از یاد» به جای «که یارانت از یاد برفت» (تقدم فعل بر متمم) همچنین تضاد بین واژه‌های «فانی و باقی» و جناس بین واژه‌های «باقی و ساقی» مشاهده می‌شود.

۲۲. در کدام گزینه وزن و آهنگ با محتوا هماهنگی ندارد؟

- ۱) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم دور از رخ تو چشم مرا نور نمانده است
- ۲) دلبر برفت و دلشدگان را خبر نکرد یاد حریف شهر و رفیق سفر نکرد
- ۳) سرو چمن پیش اعتدال تو پست است روی تو بازار آفتاب شکسته است.
- ۴) اگر روم ز پیش فتنه‌ها برانگیزد ور از طلب بنشینم به کینه برخیزد

پاسخ

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۱» مفهوم بیت غم و اندوه وداع با یار است، اما در وزن شاد سروده شده است. بنابراین محتوای غمگین بیت با وزن شاد آن تناسب ندارد.

۲۳. در کدام گزینه هر دو آرایه «موازنه» و «واج‌آرایی» وجود دارد؟

- ۱) روزگاری است که سودای بتان دین من است غم این کار نشاط دل غمگین من است
- ۲) هر گوشه یکی مستی، دستی زده بر دستی وان ساقی هر هستی، با ساغر شاهانه
- ۳) سلطان سریر صبح‌خیزان سرخیل سپاه اشک‌ریزان
- ۴) بیرون ز حساب نام لیلی با هیچ سخن نداشت میلی

پاسخ

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۳»: واج‌آرایی صامت «س» وجود دارد و تقابل سجع‌های متوازن و متوازی در واژه‌های «سلطان، سرخیل»، «سریر، سپاه» و «صبح‌خیزان، اشک‌ریزان» در آن آرایه موازنه به‌وجود آورده است. در سایر گزینه‌ها موازنه وجود ندارد:

گزینه «۱»: واج‌آرایی مصوت «ی» در مصراع دوم
گزینه «۲»: واج «س» تکرار شده

در عبارت «به حکم ضرورت سخن گفتیم و تفرّج کنان بیرون رفتیم؛ در فصل ربیعی که صولت برد آرمیده بود و اوان دولت ورد رسیده...» در کدام کلمات سجع به کار رفته است؟

- ۱) ضرورت - فصل / برد - ورد
- ۲) سخن - بیرون / صولت - دولت
- ۳) صولت - ضرورت / برد - ورد
- ۴) گفتیم - رفتیم / آرمیده - رسیده

پاسخ

گزینه صحیح ۴

در پایان دو جمله ابتدایی متن، واژه‌های «گفتیم» و «رفتیم». آمده است که با یکدیگر سجع متوازی دارند و در پایان جمله‌های سوم و چهارم واژه‌های «آرمیده» و «رسیده» قرار دارند که با هم سجع مطرف دارند.

در کدام گزینه هر دو نوع جناس (ناهمسان و همسان) به کار رفته است؟

- ۱) بارها بار به دربار تو دارند رقیبان / من که بارت برم ای یار چرا بار ندارم؟
- ۲) شاد باش ای موسی عمران به چابک معجزه / دیر زی، ای رستم دستان به شیرین داستان
- ۳) بر دل مومین و جان مؤمنش / مِهَر و مِهَر دین مهیّا دیده‌ام
- ۴) خود را درم‌خرید رضای خدای کن / دامن از این خدای فروشان فرو نشان

پاسخ



گزینه صحیح ۱

بررسی گزینه «۱»: جناس ناقص (ناهمسان): یار، بار جناس تام: بار (دفعه)، بار (اجازه دیدار)، بار (چیزی که حمل می‌شود). در سایر گزینه‌ها فقط جناس ناهمسان وجود دارد:

گزینه «۲»: دستان، داستان

گزینه «۳»: مِهَر، مِهَر

گزینه «۴»: فروشان، فرو نشان

در هر یک از جملات زیر، به ترتیب، چه نوع سجعی به کار رفته است؟
(الف) همه به غفلت خفته‌ایم و به حیرت آشفته.

(ب) فلان عزم کرده که بقیت عمر معتکف نشیند و خاموشی گزیند.

(ج) ای کامکاری که دل دوستان در کنف توحید توست و ای کارگزاری که جان بندگان در صدف تقدیر توست.

(د) دیگر عروس فکر من از بی‌جمالی سر برنیارد و دیده‌ی‌آس از پشت پای خجلت بر ندارد.

۱) متوازی - متوازی - متوازن - متوازی

۲) مطرف - متوازی - متوازی - مطرف

۳) مطرف - متوازی - متوازن - متوازی

۴) متوازی - متوازن - مطرف - متوازی

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

بررسی سجع در جمله‌ها:

(الف) خفته - آشفته ♦ مطرف

(ب) نشیند - گزیند ♦ متوازی

(ج) توحید - تقدیر ♦ متوازن

(د) برنیارد - بر ندارد ♦ متوازی

در چند بیت از ابیات زیر، موازنه یا ترصیع دیده می‌شود؟

(الف) شخصی به هزار غم گرفتارم

(ب) در دام جفا شکسته مرغی‌ام

(ج) خورده قسم اختران به پاداشم

(د) محبوسم و طالع است منحوسم

(ه) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد

(و) یاران گزیده داشتیم روزی

۱) دو

۲) سه

۳) چهار

۴) پنج

پاسخ

گزینه صحیح ۲

در بیت‌های «ج»، «د» و «ه» موازنه یا ترصیع دیده می‌شود، اما سایر بیت‌ها هیچ‌یک از این دو آرایه را ندارد.

(ج) خورده قسم اختران به پاداشم / بسته کمر آسمان به پیکارم ← قسم، کمر: متوازن / سایر واژه‌ها: متوازی (موازنه)

(د) محبوسم و طالع است منحوسم / غمخوارم و اختر است خونخوارم ← طالع، اختر: متوازن / سایر واژه‌ها: متوازی (موازنه)

(ه) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد / ز یاد روی او هر دم دل مهجور جان بیند: تمام واژه‌ها سجع متوازی دارند. (ترصیع)



نشانه‌های هجایی کدام گزینه با بقیه تفاوت دارد؟

- ۱) که من فرّ فرماندهی داشتم به سر بر کلاه مہی داشتم
 ۲) جدایی گمان برده بودم ولیکن نه چندان که یک سو نهی آشنایی
 ۳) حکایت کنند از یکی نیک‌مرد که اکرام حجّاج یوسف نکرد
 ۴) حلال است رفتن به صحرا ولیکن نه انصاف باشد که بی ما روند

پاسخ

گزینه صحیح ۲

گزینه «۲»:

جُ	دا	یی	گُ	ما	بُر	دِ	بو	دَم	وَ	لی	کن
نَ	چَن	دا	کِ	یک	سو	نَ	هی	آ	ش	نا	یی
-	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

نشانه‌های هجایی سایر مصراع‌ها به شکل «U - - U - - U - - U - -» هستند.

واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب با واژه‌های زیر هم‌وزن است؟

«عروضی، طاعت، اشعار، درّنده»

- ۱) توانا، رحمت، مصراع، مجموعه
 ۲) هماهنگ، طینت، دلنواز، کاربرد
 ۳) شاعری، بیفتم، اخلاص، خندیده
 ۴) مؤذّن، خواندن، لفظی، غلتیده

پاسخ

گزینه صحیح ۱

واژه‌های صورت سؤال:

عَ	رو	ضی	طا	عَت	آش	عار	دَر	رَن	دِ
U	-	-	-	-	-	U-	-	-	U

گزینه «۱»:

تَ	وا	نا	رَح	مت	مِص	راع	مَج	مو	ع
U	-	-	-	-	-	U-	-	-	U

۳۰

در همهٔ بیت‌ها برای به‌دست آوردن وزن درست، حذف همزه صورت گرفته، به‌جز:

- ۱) بر امید آن که روزی کار ما گیرد قرار
 - ۲) تیر چو از چشم او بر دل عاشق رسید
 - ۳) فارغ است از صحیفه و خامه
 - ۴) دشمن امن است موقع ناشناسی دم زدن
- سال‌ها کردیم ضایع روزگار خویش را
گفت که زخم من است صید مرا خون‌بها
واصلان را چه حاجت نامه؟
زندگی بر خود مکن چون مرغ بی‌هنگام تلخ

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۱

در گزینهٔ «۱» حذف همزه صورت نگرفته است:

بر اُمی دِ | آ | کِ رو زی | کارِ ما گی | رَد قَ رار
گزینهٔ «۲»: زخم من است ← زخم منست
گزینهٔ «۳»: فارغ است ← فارغست
گزینهٔ «۴»: دشمن امن است ← دشمن امنست

۳۱

نشانه‌های هجایی کدام گزینه به شکل «- UU - U - UU - - UU -» است؟

- ۱) آن که بود از غمش نالهٔ بیماری‌ام
 - ۲) بر سر آنم که گر ز دست برآید
 - ۳) مملکت شاه عشق جز دل درویش نیست
 - ۴) دل بی دلدار رفت دیده چو این حال دید
- هیچ ندارد اثر در دل او زاری‌ام
دست به کاری زخم که غصه سرآید
دل بطلب کائنات مملکتی بیش نیست
اشک به دندان گرفت دامن و در پی دوید

پاسخ

گزینهٔ صحیح ۲

بَر سَ رِ آ | نَم کِ گَر ز | دَس ت بَ رَا | یَد
- U U - | - U - | - U - | -
نشانه‌های هجایی سایر ابیات:
- UU - - UU - - UU -

۳۲ با توجه به بیت «طرفه می‌دارند یاران صبر من بر داغ و درد / داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ و ورد» کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) بیت دارای ردیف است.
 ۲) قافیه از نوع ذوقافیتین است.
 ۳) واژه‌های قافیه حروف الحاقی ندارند.
 ۴) بیت دارای جناس است.

پاسخ

گزینه صحیح ۱

بیت ردیف ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۲»: داغ و باغ / درد و ورد ← ذوقافیتین
 گزینه «۴»: «داغ» و «باغ» - «درد» و «ورد» ← جناس ناقص

۳۳ قافیه کدام گزینه درست است؟

- ۱) مفلسان هم خوش شوند از زر قلب
 ۲) شهریار اندر پی او اسب تاخت
 ۳) گر به تازی گوید او ور پارسی
 ۴) زان سخن هریک چنان نومید شد
 لیک آن رسوا شود در دار ضرب
 تا که او را در بیابانی بیافت
 گوش و هوشی کو که در فهمش رسی؟
 کان زمان چون مرده جاوید شد

پاسخ

گزینه صحیح ۴



فیلم

- گزینه «۱»: قلب - ضرب ← حروف قافیه: ل ب، ر ب (نادرست)
 گزینه «۲»: تاخت - بیافت ← حروف قافیه: اخت، افت (نادرست)
 گزینه «۳»: پارسی - رسی ← حروف قافیه: ارس، س / حرف الحاقی: ی (نادرست)
 گزینه «۴»: نومید - جاوید ← حروف قافیه: ید / شد: ردیف (درست)

۳۴ مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) بدین دهر فریبده چرا غره شدی خیره؟
 ۲) نجوید جز که شیرین جان فرزندانش این جانی
 ۳) به مال و قوت دنیا مشو غره چو دانستی
 ۴) به نعمت‌ها رسند آنها که ورزیدند نیکی‌ها
 ندانستی که بسیار است او را مکر و دستان‌ها؟
 ندارد سود با تیغش نه جوشن‌ها نه خفتان‌ها (جامه جنگی)
 که روزی آهوان بودند آن پرآرد انبان‌ها
 به شدت‌ها رسند آنها که بشکستند پیمان‌ها

پاسخ

گزینه صحیح ۴



فیلم

مفهوم مشترک ابیات «۱»، «۲» و «۳»: بی‌وفایی و سنگدلی دنیا
 مفهوم بیت «۴»: هر کس نتیجه اعمالش را خواهد دید.

با توجه به قلمرو فکری مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) هر که صائب از قناعت کرد حفظ آبرو در همین جا آب از سرچشمه کوثر کشید
- ۲) بیا به ملک قناعت که عیش روی زمین تمام در شکن نقش بوریا خفته است
- ۳) محتاج به دریا نبود گوهر سیراب در ملک قناعت دل و چشم نگران نیست
- ۴) ما به حسن معنی از صورت قناعت کرده‌ایم بوشناسان را قماش پیرهن منظور نیست

پاسخ

گزینه صحیح ۴

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: قناعت / گزینه «۴»: توجه به ظاهر و دوری از باطن

عربی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۳۶	درس الرابع	التعابيش السلمى / الفعل الثلاثى المزيد (۲) / فى صالة التفتيش	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۳۷	درس الثالث	مطر السمك / الفعل الثلاثى المجزء و المزيد (۱) / فى قسم الجوازات	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۳۸	درس الرابع	التعابيش السلمى / الفعل الثلاثى المزيد (۲) / فى صالة التفتيش	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۳۹	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۴۰	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	ترجمه و تعريب	مقدماتى
۴۱	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	قواعد	مقدماتى
۴۲	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	درك مطلب	مقدماتى
۴۳	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	درك مطلب	مقدماتى
۴۴	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	اعراب و تحليل صرفى	مقدماتى
۴۵	درس السادس	المعالم الخلابة / إعراب أجزاء الجملة الاسمية والفعلية / فى الصيدلية	درك مطلب	مقدماتى
۴۶	درس الثالث	مطر السمك / الفعل الثلاثى المجزء و المزيد (۱) / فى قسم الجوازات	قواعد	مقدماتى
۴۷	درس الرابع	التعابيش السلمى / الفعل الثلاثى المزيد (۲) / فى صالة التفتيش	قواعد	مقدماتى
۴۸	درس الثامن	يا من فى البحار عجائبه / الجاز و المجرور و نون الوقاية / مع مشرف الخدمات	قواعد	مقدماتى
۴۹	درس الثانى	إنكم مسؤولون / الأعداد من واحد إلى مئة / فى مطار النجف	قواعد	مقدماتى
۵۰	درس الاول	ذاک هو الله / الأفعال و الضمائر و أسماء الاشارة / التعارف	قواعد	مقدماتى

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دپارتمان عربی: سرکار خانم الهه مسیح خواه

عَيْنُ الْأَصْحَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۳۶ - ۴۰)

«لَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»:

- ۱) نیکی و بدی برابر نیستند، [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است دفع کن.
- ۲) نیکی و بدی برابر نیستند، پس [بدی را] به گونه‌ای خوب دفع کن.
- ۳) مساوی نیستند خوبی و بدی، باید [بدی را] به گونه‌ای که بهتر است پاسخ داد.
- ۴) به نیکی و بدی به گونه‌ای که بهتر است پاسخ ده، زیرا آن‌ها برابر نیستند.

۳۶

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۲» (به گونه‌ای خوب)، در گزینه «۳» (باید ... پاسخ داد) و در گزینه «۴» (زیرا ...، جابه‌جا ترجمه شدن اجزای جمله) موارد نادرست هستند.

نکته

«ادْفَعْ» فعل امر و «أَحْسَنُ» اسم تفضیل است.

«يَسْحَبُ إِعْصَارٌ شَدِيدٌ الْأَسْمَاكَ إِلَى السَّمَاءِ وَ عِنْدَمَا يَفْقِدُ سُرْعَتَهُ تَتَسَاقَطُ عَلَى الْأَرْضِ!»:

۳۷

- ۱) گردباد شدیدی، ماهی‌ها را به آسمان می‌کشد و هنگامی که سرعت خود را از دست می‌دهد، [ماهی‌ها] پی‌درپی روی زمین می‌افتند!
- ۲) یک گردباد سختی، ماهی‌ها را به آسمان می‌کشید و هنگامی که سرعتش از بین می‌رفت، [ماهی‌ها] روی زمین می‌افتادند!
- ۳) ماهی‌ها را یک گردباد سختی به آسمان می‌برد و آنگاه که سرعتش را از دست می‌دهد، [ماهی‌ها] را روی زمین می‌ریزد!
- ۴) ماهی‌ها را یک طوفان شدیدی به آسمان می‌کشد و آنگاه که سرعتش کم شود، [ماهی‌ها] پی‌درپی روی زمین می‌افتند!

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۲» (می‌کشید ... از بین می‌رفت ...)، در گزینه «۳» (می‌برد ... می‌ریزد) و در گزینه «۴» (سرعتش کم شود) موارد نادرست هستند.



۴۰ «دبیران تکالیف دانش آموزان خود را هر روز می دیدند.»:

- ۱) كان المعلمون ينظرون واجبات طلابهم كلَّ الأيام.
- ۲) المعلمون كانوا ينظرون واجبات تلاميذهم كلَّ يومٍ.
- ۳) كان المعلمين ينظر إلى تكاليف تلاميذهم كلَّ يومٍ.
- ۴) كان المعلمون نظروا كلَّ يومٍ واجبات طلابهم.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینه «۱»، «كلَّ الأيام»، در گزینه «۳»، «المعلمين، ينظر» و در گزینه «۴» «نظروا» موارد نادرست هستند.

نکته

كان + فعل مضارع ← ماضی استمراری

۴۱ عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ۱) شَهِدَتْ إِيرانُ فِي السَّنَوَاتِ الْأَخِيرَةِ نُمُوًّا مَلْحُوظًا فِي السِّيَاحَةِ!
- ۲) يَطْلُبُ السَّائِحُونَ أَنْ يُسَافِرُوا إِلَى بِلَادِنَا لِرُؤْيَةِ جَمَالِ آثَارِهَا وَ طَبِيعَتِهَا!
- ۳) يَرَى بَعْضُ السَّائِحِينَ إِيرانَ بَلَدًا مُمْتَازًا لِقَضَاءِ الْعُطَلَاتِ!
- ۴) قَدْ سَجَّلَتْ مُنْظَمَةُ الْيُونِسْكَو آثَارَنَا التَّارِيخِيَّةَ فِي قَائِمَةِ التُّرَاثِ الْعَالَمِيِّ!

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

«سَجَّلَتْ» شکل صحیح حرکت کلمه است.



■ اِقْرَأِ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۴۲ - ۴۴) بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

إِنَّ الْمَاءَ مِنْ أَهَمِّ النَّعْمِ الَّتِي أَعْطَاهُ اللَّهُ لِلْإِنْسَانِ وَهُوَ الَّذِي يَجْعَلُ الْحَيَاةَ سَهْلَةً وَطَبِيعَةَ نَضْرَةٍ، فَإِذَا لَمْ يَكُنِ الْمَاءُ مَا اسْتَطَاعَ أَيُّ إِنْسَانٍ أَوْ حَيْوَانٍ أَوْ نَبَاتٍ يَعِيشُ، لِأَنَّ الْمَاءَ يَدْخُلُ فِي تَرْكِيْبِ أَجْسَامِنَا بِنِسْبَةٍ كَبِيرَةٍ جَدًّا وَهِيَ حَوْلِي ٥٠٪ إِلَى ٦٥٪. فَقَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ» فَعَلِينَا الْإِحْتِفَازَ عَلَى الْمَاءِ وَهُوَ وَاجِبٌ عَلَيْنَا لِأَنَّهُ أَعْلَى مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَكُلِّ شَيْءٍ آخَرَ وَالْبَقَاعَ وَالْبِهَائِمَ أَيْضًا بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ.

عَيِّنِ الْخَطَأَ حَوْلَ الْمَاءِ:

۴۲

- ① يُؤَكِّدُ الْقُرْآنُ عَلَى أَهْمِيَّةِ الْمَاءِ فِي الْحَيَاةِ!
- ② يَجِبُ أَنْ نَحْفَظَ عَلَيْهِ لِأَنَّهُ أَهَمُّ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ!
- ③ سَقُوطُ الْمَاءِ مِنَ الْأَعْلَى إِلَى الْأَسْفَلِ يُسَمَّى السَّلَالُ!
- ④ هُوَ مَهْمٌ لِأَنَّهُ سَبَبُ بَقَاءِ أَشْرَفِ الْمَخْلُوقَاتِ فَقَطْ!

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

ترجمه متن:

به راستی آب از مهم ترین نعمت های است که خداوند به انسان داده است و آن چیزی است که زندگی را آسان و طبیعت را تر و تازه قرار می دهد و اگر آب نبود هیچ انسان و حیوان و گیاهی نمی توانست زندگی کند؛ زیرا آب در ترکیب اجسام ما به نسبت بسیار زیادی وارد می شود و آن حدود ۵۰٪ تا ۶۵٪ است. و خداوند متعال فرموده است: «و هر چیز زنده ای را از آب قرار دادیم.» پس ما باید از آب نگهداری کنیم و آن بر ما واجب است؛ زیرا آن از طلا و نقره و هر چیز دیگری گران تر است و قطعه های زمین [زمین ها] و چارپایان نیز به آن نیازمند هستند. خطا را درباره آب مشخص کن:

- ۱) قرآن بر اهمیت آب در زندگی تأکید می کند!
- ۲) باید از آن نگهداری کنیم؛ زیرا آن مهم تر از طلا و نقره است!
- ۳) سقوط آب از بالا به پایین آبخار نامیده می شود!
- ۴) آن مهم است؛ زیرا آن باعث بقای اشرف مخلوقات است فقط!



۴۳. **أكمل الفراغين:**

«نسبة الماء في جسم الإنسان تتراوح (در نوسان است) بين إلى!»:

- ① خمسين في المئة - خمس و ستين في المئة
 ② تسعين في المئة - خمس و سبعين في المئة
 ③ ستين في المئة - خمس و سبعين في المئة
 ④ ستين في المئة - سبعين في المئة

پاسخ



گزینه صحیح ۱

دو جای خالی را کامل کن: «نسبت آب در بدن انسان میان ۵۰٪ تا ۶۵٪ است!»
 (۱) ۵۰٪ - ۶۵٪ (۲) ۹۰٪ - ۷۵٪ (۳) ۶۰٪ - ۷۵٪ (۴) ۶۰٪ - ۷۰٪

۴۴. **عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي:**

«يجعل»:

- ① فعل مضارع - المفرد المذكر للغائب - مجرد ثلاثي / فعل و مع فاعله جملة فعلية
 ② فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي (ليس له حرف زائد) / فعل و فاعله «الحياة» الجملة فعلية
 ③ فعل مضارع - المفرد المذكر للغائب - متعد - مجرد ثلاثي / الجملة فعلية و «الحياة» مفعوله
 ④ مضارع - للغائب - مصدره «جعل» - مجرد ثلاثي / فعل و مع فاعله جملة فعلية

پاسخ



گزینه صحیح ۲

«الحياة» مفعول است و فاعل نمی باشد.

۴۵. **عین الخطأ عن توضیح المفردات:**

- ① المِحرار: آلة للإطلاع على درجة حرارة الجسم و الجو!
 ② الكهف: منطقة برية بجوار البحار و المحيطات!
 ③ العطلة: يوم الاستراحة للموظفين و العمال و الطلاب!
 ④ البريد: هو إدارة لتسليم الرسائل و استلامها!

پاسخ



گزینه صحیح ۲

الكهف: غار، يك منطقة خشكى است کنار درياها و اقيانوسها! ← ساحل ← الشاطئ
 ترجمة ساير گزینهها:

گزینه «۱»: دماسنج: وسیله‌ای است برای اطلاع از درجه حرارت بدن و هوا!

گزینه «۳»: تعطیلی: روز استراحت برای کارمندان و کارگران و دانش آموزان است!

گزینه «۴»: پست: آن اداره‌ای است برای تحویل دادن نامه‌ها یا دریافت آنها!

۴۶

عین حرف «نون» لیس من الحروف الأصلية:

- ۱) لا يجوز الإصرار على نقاط الخلاف لأنه لا ينتفع به أحد!
- ۲) لما ينقطع تيار الكهرباء في الليل يغرق كل مكان في الظلام!
- ۳) لما انتصر المسلمون في الحرب فرح الناس كلهم!
- ۴) قال رسول الله صلى الله عليه وآله: الناس نيام فإذا ماتوا انتبهوا!

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

يَنْقُطِعُ ← قطع، حرف «نون» جزء حروف اصلی نیست.
يَنْتَفِعُ ← نفع / انتصر ← نصر / انتبهوا ← نبه

۴۷

عین «تعلّم» من باب «تَفَعَّلَ»:

- ۱) في الصفّ تعلّم التلاميذ كيفية مطالعة الدروس!
- ۲) في المدرسة تعلّم المعلمة دروساً مفيدةً لنا!
- ۳) مواظب الكبار تعلّم الإنسان درس الحياة!
- ۴) الطبيعة تعلّم الحيوانات طريقة البقاء بين الوحوش!

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

در گزینه «۱» «تعلّم» فعل ماضی مذکر از باب تَفَعَّلَ است و التّلامیذُ فاعل مذکر برای آن است.
در سایر گزینه‌ها فعل به صورت «تُعَلِّمُ» مضارع مؤنث باب تفعیل به کار رفته است.
فعل «علم» اگر به باب تفعیل برود به معنی یاد دادن و اگر به باب تَفَعَّلَ برود به معنی یاد گرفتن است. به ترجمه گزینه‌ها دقت کنید:

- ۱) دانش‌آموزان در کلاس یاد گرفتند... (تَفَعَّلَ)
- ۲) معلم درس‌هایی مفید به ما یاد می‌دهد... (تفعیل)
- ۳) پندهای بزرگان به انسان یاد می‌دهد... (تفعیل)
- ۴) طبیعت به حیوانات یاد می‌دهد... (تفعیل)



عَيْنَ عبارةً ما جاءَ فيها حرف جرٌّ:

۴۸

- ۱) للحيوانات لغتان: لغةٌ عامةٌ و لغةٌ خاصَّةٌ.
- ۲) تعيشُ موجوداتٌ عجيبةٌ في أعماقِ المحيطِ.
- ۳) المسجدُ بيتٌ مُقدَّسٌ عندَ المُسلمينَ.
- ۴) يُحوِّلُ العلماءُ المجتمعَ بعلمهم.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۱» (لـ)، در گزینه «۲» (فی) و در گزینه «۴» (ب) حروف جر هستند.

۴۹

عَيْنَ الصحيحِ في العدَدِ و المعدودِ:

- ۱) اِشْتَرَكَ في هذه الحَقْلَةِ ثلاثةَ عَشَرَ طَالِبٍ.
- ۲) قَرَأْتُ حَتَّى الآنَ ثلاثةَ كِتَابٍ حَوْلَ المسائلِ الإِقتصاديَّةِ.
- ۳) جاءَ من السَّفَرِ العِلْمِيُّ تسعةً و عَشرونَ طَالِباً.
- ۴) شاهِدَ المديرُ اثْنينَ تلميذينَ في الصَّفِّ.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

در گزینه «۱»، «طالباً» شکل درست معدود است، در گزینه «۲»، «کتب» صحیح است و در گزینه «۴»، «تلمیذین اثنین» درست است، زیرا اعداد ۱ و ۲ بعد از معدود می آیند و صفت هستند. توجه داشته باشید معدود اعداد «۳ تا ۱۰» به صورت جمع و مجرور و معدود اعداد «۱۱ تا ۹۹» مفرد و منصوب است.

۵۰

عَيْنَ ما لَيْسَ فيه المثنى:

- ۱) الفُستانِ مِنَ الملبسِ النِّسائيَّةِ و له أنواعٌ مختلفةٌ.
- ۲) سَيَأْخُذُ الفائزانِ جائزةً ذَهَبِيَّةً بعدَ المسابِقَةِ.
- ۳) يُساعِدُ الولدانِ أمَّهُما العَجوزَ في البيتِ.
- ۴) يَرْجِعُ علىُّ و صديقُهُ إلى البيتِ مَسرورينَ.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

کلمات «الفائزان، الولدان، مسرورین»، مثنی هستند ولی کلمه «الفستان» مفرد است.

تاریخ

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۵۱	فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته	درس ۱: تاریخ و تاریخ‌نگاری	پیشینه تاریخ‌نگاری	مقدماتی
۵۲	فصل ۱: تاریخ‌شناسی؛ کاوش گذشته	درس ۲: تاریخ؛ زمان و مکان	تاریخ؛ زمان و گاه‌شماری	مقدماتی
۵۳	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۴: پیدایش تمدن؛ بین‌النهرین و مصر	سیر پیدایش تمدن	مقدماتی
۵۴	فصل ۲: جهان در عصر باستان؛ میراث بشری	درس ۶: یونان و روم	روم	مقدماتی
۵۵	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۷: مطالعه و کاوش در گذشته‌های دور	منابع تحقیق تاریخ ایران در دوران باستان	مقدماتی
۵۶	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۹: از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان	هخامنشیان؛ بزرگ‌ترین حکومت عصر باستان	مقدماتی
۵۷	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۱۰: اشکانیان و ساسانیان	ساسانیان	مقدماتی
۵۸	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۱۲: جامعه و خانواده	جشن و سوگواری	مقدماتی
۵۹	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۱۵: زبان، علم و آموزش	زبان	مقدماتی
۶۰	فصل ۳: ایران در عصر باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی	درس ۱۶: هنر و معماری	ساسانیان	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دیارتمان تاریخ: سرکار خانم آزاده میرزایی

تاریخ

۵۱

کدام علم با پیشرفت‌های فکری و علمی دورهٔ رنسانس متحول شد و نام تعدادی از فراغنه در

کدام متن تاریخی آورده شده است؟

- ۱) علوم طبیعی - الواح گلی آشوری
- ۲) علم باستان‌شناسی - خدای‌نامه
- ۳) علم جغرافیای تاریخی - تاریخ هرودت
- ۴) علم تاریخ - سنگ پالرمو

پاسخ



گزینهٔ صحیح ۴

- با پیشرفت‌های فکری و علمی در دورهٔ رنسانس، علم تاریخ متحول شد و شیوهٔ نوین تاریخ‌نگاری پدید آمد.

- در متن تاریخی سنگ‌نوشتهٔ پالرمو که قدیمی‌ترین متن تاریخی به خط کهن مصری نگاشته شده، نام تعدادی از فراغنه و برخی از حوادث دوران آنان آورده شده است.

هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب مربوط به کدام گاه‌شماری است؟

۵۲

- در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها رایج بود.

- دارای گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی بودند.

- بر پایهٔ گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است.

- ۱) گاه‌شماری اوستایی - مسیحیان - گاه‌شماری خورشیدی، قمری
- ۲) گاه‌شماری هجری قمری - مسیحیان - گاه‌شماری اوستایی
- ۳) گاه‌شماری خورشیدی، قمری - مصریان - گاه‌شماری هجری قمری
- ۴) گاه‌شماری هجری شمسی - مصریان - گاه‌شماری اوستایی

پاسخ



گزینهٔ صحیح ۳

- در بین‌النهرین و به خصوص در میان بابلی‌ها، گاه‌شماری «خورشیدی - قمری» رایج بود.

- مصریان باستان، گاه‌شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند.

- گاه‌شماری هجری قمری که تقویم رایج بیشتر کشورهای اسلامی به شمار می‌رود، بر پایهٔ گردش ماه به دور زمین تنظیم شده است.

۵۳ کدام گزینه از رخداد‌های دورهٔ مفرغ محسوب می‌شود و کشف آتش مربوط به کدام دوره از مراحل زندگی بشر است؟

- ۱) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دورهٔ پارینه‌سنگی
- ۲) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دورهٔ پارینه‌سنگی
- ۳) آغاز روستانشینی، آغاز سفالگری، آغاز اهلی کردن حیوانات - دورهٔ میان‌سنگی
- ۴) ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی، شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها - دورهٔ میان‌سنگی

پاسخ



گزینهٔ صحیح ۲

ابداع خط و نگارش، گسترش شهرنشینی و شکل‌گیری نخستین تمدن‌ها مربوط به دورهٔ مفرغ است. آغاز روستانشینی، سفالگری و اهلی کردن حیوانات در دورهٔ نوسنگی اتفاق افتاد. در دورهٔ پارینه‌سنگی، تراشیدن سنگ و ساخت ابزارهای سادهٔ سنگی و کشف آتش اتفاق افتاد. از دستاوردهای مهم تمدن روم می‌توان از نام برد.

- ۱) ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها
- ۲) نظام برده‌داری گسترده در قلمرو این امپراتوری
- ۳) ساختار حکومتی که از قانون اساسی و چند مجلس و شماری مقام‌های اجرایی تشکیل می‌شد.
- ۴) ظهور و گسترش دین مسیحیت

۵۴

پاسخ



گزینهٔ صحیح ۱

یکی از دستاوردهای مهم تمدن روم، ایجاد شبکهٔ پیشرفته‌ای از جاده‌ها بود.

۵۵ کدام گزینه تعریف درستی از «خدای نامه‌ها» ارائه نمی‌دهد؟

- ۱) در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و ... با بهره‌گیری از خدای نامه‌ها به زبان فارسی اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.
- ۲) از مهم‌ترین نوشته‌های تاریخی دورهٔ ساسانی به شمار می‌روند.
- ۳) در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی بوده است.
- ۴) محتوای آن آمیخته با قصه‌های کهن و افسانه بوده و مطالب آن دربارهٔ دورهٔ ساسانی با واقعیات تاریخی منطبق است.

پاسخ



گزینهٔ صحیح ۱

گزینهٔ «۱»: نادرست است. مورخان مسلمان ایرانی در قرون نخستین هجری با استفاده از ترجمه‌های که از خدای نامه‌ها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.

۵۶

کدام مورد ایرانیان را در دوران هخامنشیان به تأثیر گذارترین مردم جهان متمدن تبدیل کرد؟

- ۱) اقدامات اساسی و کم‌نظیر داریوش بزرگ در تاریخ ایران
- ۲) الگوی مناسب مداراجویانه و انسانی کورش
- ۳) فتوحات و قلمرو گسترده هخامنشیان
- ۴) تدبیر و سیاست شاهان هخامنشی

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

هخامنشیان، ایران را به نخستین حکومت بزرگ جهانی تبدیل کرده و به واسطه تدبیر و سیاست شاهان هخامنشی بود که ایرانیان به تأثیر گذارترین مردم در جهان متمدن و شناخته شده آن روزگار تبدیل شدند.

کدام گزینه به ترتیب بیانگر رخدادهای دوران «قباد یکم»، «خسرو انوشیروان»، «هرمز چهارم» و «شاپور یکم» است؟

۵۷

- ۱) مقابله با شورش بهرام چوبین - جنگ با گردیانوس امپراتور روم - جنبش مزدک - برانداختن حکومت لخمیان در مرزهای جنوب غربی ایران
- ۲) جنگ با گردیانوس امپراتور روم - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان - برانداختن حکومت لخمیان در مرزهای جنوب غربی ایران - جنبش مزدک
- ۳) جنبش مزدک - انجام اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان - جنگ با گردیانوس امپراتور روم
- ۴) انجام اصلاحات اداری، نظامی و اقتصادی - جنبش مزدک - مقابله با شورش بهرام چوبین - اوج اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

- قباد یکم ← جنبش مزدک
- خسرو انوشیروان ← انجام اصلاحاتی در زمینه اداری، نظامی و اقتصادی برای سامان بخشیدن به اوضاع کشور
- هرمز چهارم ← او جانشین خسرو انوشیروان بود و در دوران او اختلاف و نزاع سیاسی در دربار ساسانیان اوج گرفت.
- شاپور یکم ← جنگ با امپراتوری روم گردیانوس و کشته شدن او

کدام گزینه از «ویژگی‌های جشن‌های باستانی» نیست؟

- ۱) عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ
- ۲) ایجاد انگیزه برای کسب پیروزی سربازان در میدان جنگ
- ۳) فرصتی برای مردم که ضمن شادی و تفریح، وفاداری خود را به پادشاه ابراز کنند.
- ۴) اتحاد و انسجام ایرانیان و تقویت هویت جمعی آنان

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

ویژگی برجسته جشن‌های باستانی، عبادت و شکرگزاری به درگاه خداوند بزرگ بود. این جشن‌ها فرصتی برای مردم بود که ضمن شادی، تفریح و معاشرت با یکدیگر، وفاداری خود را به پادشاه ابراز کنند. این جشن‌ها، تأثیر بسزایی بر اتحاد و انسجام ایرانیان در طول تاریخ داشته و عامل مؤثری در تقویت هویت جمعی آنان بوده است.

گزینه (۲) از ویژگی‌های برجسته جشن‌های باستانی در میان ایرانیان و ملت‌های هم‌فرهنگ آنان به شمار نمی‌رود.

زبان پارسی یا پهلوی اشکانی در کدام مناطق ایران متداول بود و چه زبانی، زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی شمرده می‌شد؟

- ۱) شمال و شمال شرقی - اوستایی
- ۲) جنوب و جنوب غربی - فارسی میانه
- ۳) شمال و شمال شرقی - فارسی میانه
- ۴) جنوب و جنوب غربی - اوستایی

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

زبان‌های غربی:

الف) پارسی یا پهلوی اشکانی:

- ۱- در مناطق شمال و شمال شرق ایران متداول بود.
- ۲- زبان رسمی و درباری اشکانیان بود.

ب) فارسی میانه یا پهلوی ساسانی:

- ۱- در مناطق جنوب و جنوب غربی رایج بود.
- ۲- زبان رسمی و درباری حکومت ساسانی بود.

معروف‌ترین نقش برجسته دوره ساسانی، است که شکارگاه را در دیواره‌های داخلی آن نشان می‌دهد.

۲) طاق‌بستان - داریوش یکم

۱) کاخ شهر هترا - خسرو پرویز

۴) طاق‌بستان - خسرو پرویز

۳) کاخ شهر هترا - داریوش یکم

۶۰

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

معروف‌ترین نقش برجسته دوره ساسانی، مجموعه طاق‌بستان است که شکارگاه خسرو پرویز را در دیواره‌های داخلی آن نشان می‌دهد.



جغرافیا

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۶۱	فصل ۱: جغرافیا چیست؟	درس ۱: جغرافیا، علمی برای زندگی بهتر	مفاهیم اساسی دانش جغرافیا	مقدماتی
۶۲	فصل ۱: جغرافیا چیست؟	درس ۲: روش مطالعه و پژوهش در جغرافیا	سؤالات کلیدی در جغرافیا	مقدماتی
۶۳	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۳: موقعیت جغرافیایی ایران	موقعیت جغرافیایی (موقعیت ریاضی یا مطلق - موقعیت نسبی)	مقدماتی
۶۴	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۴: ناهمواری‌های ایران	کوه‌های شرق و جنوب شرقی	مقدماتی
۶۵	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۵: آب و هوای ایران	علل به وجود آمدن بیابان‌ها در ایران	مقدماتی
۶۶	فصل ۲: جغرافیای طبیعی ایران	درس ۶: منابع آب ایران	دریاچه‌های ایران	مقدماتی
۶۷	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۷: ویژگی‌های جمعیت ایران	ساختمان جمعیت	مقدماتی
۶۸	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۸: تقسیمات کشوری ایران	تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران	مقدماتی
۶۹	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۹: سکونتگاه‌های ایران	شکل سکونتگاه‌ها	مقدماتی
۷۰	فصل ۳: جغرافیای انسانی ایران	درس ۱۰: توان‌های اقتصادی ایران	بخش صنعت و معدن	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل،  فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دیارتمان جغرافیا: سرکار خانم آزاده میرزایی

جغرافیا

۶۱

کدام گزینه چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی را نشان می‌دهد؟

- ۱) محیط‌های جغرافیایی حاصل عملکرد متعادل محیط طبیعی است.
- ۲) محیط‌های جغرافیایی حاصل عملکرد مثبت و منفی انسان است.
- ۳) محیط‌های جغرافیایی حاصل پیوستگی عملکرد اجزا و عوامل محیطی است.
- ۴) محیط‌های جغرافیایی حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، حاصل روابط متقابل انسان و محیط است.

۶۲

هر یک از سؤالات کلیدی در جغرافیا به ترتیب به بررسی کدام مورد می‌پردازد؟

«چطور - چه موقع - چرا - چه چیز»

- ۱) به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها - به ماهیت هر پدیده یا مسئله
- ۲) به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها - به بررسی سیر تکوین پدیده‌ها - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها
- ۳) به ماهیت هر پدیده یا مسئله - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات - به علت وقوع پدیده‌ها
- ۴) به علت وقوع پدیده‌ها - به ماهیت هر پدیده یا مسئله - به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها - به روند زمانی موضوعات

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

چطور به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده‌ها می‌پردازد.
 چه موقع به روند زمانی موضوعات می‌پردازد.
 چرا به علت وقوع پدیده‌ها می‌پردازد.
 چه چیز بر ماهیت هر پدیده یا مسئله دلالت دارد.



وقتی می‌گوییم ایران در جنوب غربی آسیا قرار دارد، کدام موقعیت آن را بیان کرده‌ایم؟

۱) نسبی

۲) ریاضی

۳) مطلق

۴) جغرافیایی

۶۳

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

منظور از موقعیت نسبی هر کشور، محلّ قرارگیری آن، نسبت به سایر کشورها است.

هر یک از عوارض گفته شده به ترتیب در کدام منطقه کوهستانی ایران قرار دارد؟

۶۴

«کوه بزمان - کوه آلاداغ - تنگه منجیل - رود هراز - چاله جازموریان»

۱) کوه‌های شرق و جنوب شرق - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی غربی - منطقه

کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شمال

۲) منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی

غربی - منطقه کوهستانی مرکزی

۳) منطقه کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی مرکزی - کوه‌های شرق و جنوب شرقی - منطقه

کوهستانی غربی - منطقه کوهستانی شمال

۴) منطقه کوهستانی مرکزی - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی شمال - منطقه کوهستانی

شمال - کوه‌های شرق و جنوب شرقی

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۴

کوه بزمان در منطقه کوهستانی مرکزی

آلاداغ در کوه‌های شمال خراسان یعنی منطقه کوهستانی شمال

تنگه منجیل در کوهستان البرز یعنی منطقه کوهستانی شمال

رود هراز در بخش کوهستانی البرز یعنی منطقه کوهستانی شمال

و چاله جازموریان در منطقه کوه‌های شرق و جنوب شرقی واقع شده‌اند.



۶۵

کدام یک از عوامل زیر، علت اصلی به وجود آمدن دشت کویر ایران است و یکی از گرم‌ترین و خشک‌ترین مناطق کره زمین کدام است؟

- ۱) نمکزارهای پف کرده - بیابان لوت
- ۲) بارش سالانه کمتر از ۵۰ میلی‌متر - دشت کویر
- ۳) تبخیر شدید - بیابان لوت
- ۴) قرار گرفتن در منطقه فشار زیاد جنب حاره‌ای - دشت کویر

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳



تبخیر شدید، عامل اصلی شکل‌گیری دشت کویر ایران است و لوت یکی از خشک‌ترین و گرم‌ترین بیابان‌های ایران و هم جهان محسوب می‌شود.

هریک از دریاچه‌های ذکر شده به ترتیب از چه نوع دریاچه‌ای می‌باشند و در کدام استان قرار دارند؟

«نیریز - مهارلو - هامون»

- ۱) دریاچه دائمی در استان فارس - دریاچه فصلی در استان کردستان - دریاچه دائمی در استان قم
- ۲) دریاچه فصلی در استان قم - دریاچه دائمی در استان کردستان - دریاچه فصلی در استان کرمانشاه
- ۳) دریاچه فصلی در استان فارس - دریاچه دائمی در استان فارس - دریاچه فصلی در استان سیستان و بلوچستان
- ۴) دریاچه دائمی در استان سیستان و بلوچستان - دریاچه فصلی در استان فارس - دریاچه دائمی در استان فارس

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۳

نیریز، دریاچه فصلی در استان فارس است.

مهارلو، دریاچه دائمی در استان فارس است.

هامون، دریاچه فصلی در استان سیستان و بلوچستان است.



۶۷ امروزه کدام گزینه نقش مهمی در تصمیم‌گیری برنامه‌ریزان دارد؟

- ۱) آمار جمعیت، بررسی ساختمان جمعیت
- ۲) آمار جمعیت، میزان رشد مولید در طی یک‌سال
- ۳) میزان رشد مولید در طی یکسال، درصد جمعیت فعالان اقتصادی جامعه
- ۴) درصد جمعیت فعالان اقتصادی جامعه، بررسی ساختمان جمعیت

پاسخ



گزینه صحیح ۱



در گذشته آمار جمعیت نقش مهمی در تصمیم‌گیری برنامه‌ریزان داشته اما امروزه علاوه بر آن بررسی ساختمان یا ترکیب جمعیت هم از اهمیت خاصی برخوردار است.

۶۸ در زمان داریوش، شهربان به یونانی چه نامیده می‌شد؟

- ۱) تسوگ
- ۲) خوره
- ۳) رستاک
- ۴) ساتراپ

پاسخ



گزینه صحیح ۴

در عصر هخامنشیان، داریوش کشور را به سی شَهْرَبی که همان شهر می‌باشد، تقسیم کرد و برای هر یک از آنان مأمورینی گماشت که آنها را شهربان و به یونانی ساتراپ می‌گفتند.

۶۹ هر یک از شهرهای زیر به ترتیب دارای چه شکلی می‌باشند؟

«همدان - سلماس - بوشهر»

- ۱) ستاره‌ای - شطرنجی - خطی
- ۲) شطرنجی - ستاره‌ای - شعاعی
- ۳) شعاعی - خطی - شطرنجی
- ۴) خطی - شعاعی - ستاره‌ای

پاسخ



گزینه صحیح ۱

شهر همدان شعاعی (ستاره‌ای)، شهر سلماس شطرنجی و شهر بوشهر خطی است.



محرك اصلی رشد، موفقیت و نوآوری در کشورها چه می‌باشد و بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور ما را چه بخشی پوشش می‌دهد؟

- ۱) کشاورزی - صنایع ماشینی
- ۲) صنعت - صنایع فلزات اساسی
- ۳) خدمات - صنایع دستی
- ۴) معدن - باغداری

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۲

بخش صنعت، محرك اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می‌رود و صنایع مربوط به فلزات اساسی، بخش زیادی از صادرات غیرنفتی کشور را پوشش می‌دهد.

جامعه‌شناسی

شماره سوال	فصل	واحد یادگیری	زیر واحد یادگیری	حیطه شناختی
۷۱	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۱: کنش‌های ما	کنش ما چه آثار و پیامدهایی دارد؟	مقدماتی
۷۲	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۲: پدیده‌های اجتماعی	کنش اجتماعی چیست؟	مقدماتی
۷۳	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۴: اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی	لایه‌های جهان اجتماعی کدام‌اند؟	مقدماتی
۷۴	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۵: جهان‌های اجتماعی	جهان اجتماعی یا جهان‌های اجتماعی؟	مقدماتی
۷۵	فصل ۱: زندگی اجتماعی	درس ۷: ارزیابی جهان‌های اجتماعی	قلمرو واقعی و آرمانی جهان اجتماعی کدام است؟	مقدماتی
۷۶	فصل ۲: هویت	درس ۸: هویت	خودآگاهی یا ناخودآگاهی؟	مقدماتی
۷۷	فصل ۲: هویت	درس ۱۰: تغییرات هویت اجتماعی	تحرك اجتماعی چیست؟	مقدماتی
۷۸	فصل ۲: هویت	درس ۱۱: تحولات هویتی جهان اجتماعی (علل درونی)	فرایند تحولات هویتی جهان اجتماعی چگونه است؟	مقدماتی
۷۹	فصل ۲: هویت	درس ۱۳: هویت ایرانی ۱ (هویت فرهنگی ایرانی)	هویت ایرانی در گذر زمان، چه تحولاتی به خود دیده است؟	مقدماتی
۸۰	فصل ۲: هویت	درس ۱۶: هویت ایرانی ۴ (هویت جمعیتی و اقتصادی ایران)	جمعیت هر جامعه چه رابطه‌ای با هویت آن دارد؟	مقدماتی

برای مشاهده فیلم روش حل، فیلم را لمس نمایید.

سرگروه دپارتمان جامعه‌شناسی: سرکار خانم آزاده میرزایی

جامعه‌شناسی

۷۱. کدام یک درباره «پیامدهای طبیعی کنش انسانی» درست است و نتیجه این پیامدها کدام است؟

- ۱) به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد - احتمالی است.
- ۲) به اراده افراد دیگر وابسته است - قطعی است.
- ۳) به اراده فرد انسانی وابستگی ندارد - قطعی است.
- ۴) به اراده افراد دیگر وابسته است - احتمالی است.

پاسخ



گزینه صحیح ۳

پیامدهای طبیعی همان پیامدهای غیرارادی است. پس الزاماً این نوع پیامدها به اراده افراد بستگی ندارد. زمانی که این پیامدها غیرارادی است پس نتیجه آن قطعی و حتمی است.

۷۲. در کدام یک از گزینه‌ها، تمام موارد به کنش‌های درونی انسان اشاره دارند؟

- ۱) اندیشیدن - تجسم کردن - ادراک کردن - ترسیدن
- ۲) خشمگین شدن - بیان کردن - لرزش بدن به هنگام ترس
- ۳) ادراک - تصمیم‌گیری - اندیشیدن
- ۴) تپش قلب - احساس کردن - تصمیم‌گیری - خندیدن

پاسخ



گزینه صحیح ۳

ادراک، تصمیم‌گیری و اندیشیدن، کنش‌های درونی هستند؛ زیرا هنوز شکل بیرونی پیدا نکرده‌اند. گزینه «۱» ترسیدن پیامد غیرارادی کنش است و کنش نیست. گزینه «۲» بیان کردن، کنش بیرونی است و لرزش بدن پیامد فعالیت غیرارادی است. گزینه «۴» تپش قلب و احساس کردن، فعالیت غیرارادی هستند و خندیدن، کنش بیرونی است.

به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که امکان تغییر بیشتری دارند و نقش حیاتی و اساسی ندارند، و به بخش‌هایی که تأثیر تعیین‌کننده بر جهان اجتماعی دارند، می‌گویند.

- ۱) لایه‌های سطحی جهان اجتماعی - لایه‌های عمیق و بنیادین
- ۲) لایه‌های عمیق و بنیادین - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- ۳) لایه‌های عمیق و بنیادین - تغییرات در سطح عقاید و ارزشها
- ۴) تغییرات در سطح هنجارها و عقاید - لایه‌های سطحی جهان اجتماعی

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

به بخش‌هایی از جهان اجتماعی که به آسانی تغییر می‌کنند و نقش چندانی در جهان اجتماعی ندارند، لایه‌های سطحی و به بخش‌هایی که با حذفشان جهان اجتماعی فرو می‌ریزد و تأثیر تعیین‌کننده‌ای بر جهان اجتماعی دارند، لایه‌های عمیق می‌گویند.

رفتار موجودات زنده به‌جز انسان چه تفاوتی با جهان اجتماعی دارد؟

- ۱) ناآگاهانه یا غریزی است ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.
- ۲) ناهشیار و ناآگاهانه است ولی جهان اجتماعی را انسان منفعل و تأثیرگذار به وجود می‌آورد.
- ۳) غریزی است ولی جهان اجتماعی را انسان فعال و پذیرنده پدید می‌آورد.
- ۴) ارادی است ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

پاسخ



فیلم

گزینه صحیح ۱

رفتار سایر موجودات زنده، ناآگاهانه یا غریزی است؛ ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد.

نکته

انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست بلکه کنشگری فعال و تأثیرگذار است.

۷۵

«پسندیده بودن رعایت قانون» و «استکبار ستیزی»، «ناصواب بودن غیبت و تهمت» و «احترام

به پدر و مادر» به ترتیب نمونه‌هایی از کدام بخش از فرهنگ آرمانی هستند؟

- ۱) داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی
- ۲) خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی
- ۳) داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - خارج از قلمرو واقعی
- ۴) خارج از قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی - داخل قلمرو واقعی

پاسخ



گزینه صحیح ۲

پسندیده بودن رعایت قانون: خارج از قلمرو واقعی / استکبار ستیزی: داخل قلمرو واقعی / ناصواب بودن غیبت و تهمت: خارج از قلمرو واقعی / احترام به پدر و مادر: داخل قلمرو واقعی

پاسخ درست پرسش‌های زیر، در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

۷۶

الف) هر جهان اجتماعی برچه اساسی با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند؟
ب) در جهان معنوی اسلام، کدام مورد به‌عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود؟

پ) وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه چیست؟

- ۱) ارزش‌های کلان خود- انسان- غفلت و فراموشی انسان‌ها از خویشتن
- ۲) هویت خود- انسان- عدم وجود امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت
- ۳) ارزش‌های کلان خود- طبیعت- امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود ندارد.
- ۴) هویت خود- طبیعت- وجود امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت

پاسخ



گزینه صحیح ۴

الف) هر جهان اجتماعی براساس «هویت خود» با طبیعت و بدن آدمی تعامل می‌کند.
ب) در جهان معنوی اسلام، «طبیعت» به عنوان موجودی زنده، آیت و نشانه خداوند محسوب می‌شود.

پ) وجود نظریات متعدد درباره هویت، نشانه این است که «امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت» وجود دارد.



.۷۷

هریک از تعاریف زیر، به ترتیب مرتبط با مفاهیم کدام گزینه است؟

- جایگاهی که فرد در جامعه یا یک گروه اجتماعی اشغال می‌کند
- جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت اجتماعی دیگر
- مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی

۱) هویت اجتماعی - تحرک اجتماعی - آپارتاید

۲) هویت اجتماعی - تحولات هویتی - انسداد اجتماعی

۳) موقعیت اجتماعی - تحرک اجتماعی - انسداد اجتماعی

۴) موقعیت اجتماعی - تحولات هویتی - آپارتاید

پاسخ



فیلم



گزینه صحیح ۳

منظور از موقعیت اجتماعی، جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد. جابه‌جایی افراد از یک موقعیت اجتماعی به موقعیت دیگر را، تحرک اجتماعی می‌گویند. مسدود بودن راه ارتقا و تحرک اجتماعی صعودی را، انسداد اجتماعی می‌گویند.

.۷۸

به ترتیب ویژگی‌های «جهان‌هایی که دچار مرگ می‌شوند» و «آنها که نشاط خود را از دست می‌دهند» کدام‌اند؟

۱) به سوی باطل بودن جهت تغییرات - پاسخ ندادن به پرسش‌های افراد درباره معنای زندگی

۲) بازماندن از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها - رسیدن به پوچی

۳) دچار تحول شدن هویت فرهنگی - مبهوت و مقهور فرهنگ بیگانه شدن

۴) عبور از مرزهای هویت فرهنگی - غفلت از پرسش درباره معنای زندگی و مرگ

پاسخ



فیلم



گزینه صحیح ۲

اگر یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ می‌شود. مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها بازمی‌ماند. جهان اجتماعی که متناسب با نیازهای معنوی و روحی افراد عمل نکند، به پرسش‌های آنها درباره معنای زندگی و مرگ پاسخ ندهد، از این پرسش‌ها غفلت کند یا به پوچ‌انگاری برسد؛ نشاط زندگی را از دست می‌دهد و با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود.



۷۹. هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، چگونه هویتی بوده است؟

- ۱) اساطیری، غیر توحیدی
- ۲) غیر اساطیری، دینی
- ۳) توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر
- ۴) توحیدی، دینی و همراه با عقاید دوگانه پرستی

پاسخ



گزینه صحیح ۳

هویتی ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی «توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر» بود.

۸۰. به ترتیب راه گسترش هر فرهنگ چیست و صرفاً از عهده چه کسانی برمی آید؟

- ۱) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - افراد و اعضای جهان اجتماعی
- ۲) اندیشیدن، شناختن و عمل کردن به آن - رهبران و مدیران جهان اجتماعی
- ۳) شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن - رهبران و مدیران جهان اجتماعی
- ۴) اندیشیدن، شناختن و عمل کردن به آن - افراد و اعضای جهان اجتماعی

پاسخ



گزینه صحیح ۱

راه گسترش هر فرهنگ، «شناختن (اندیشیدن)، پذیرفتن و عمل کردن» به آن است. شناختن و عمل کردن صرفاً از عهده «افراد و اعضای جهان اجتماعی» برمی آید.